

Házasságkötésüket a vírus sem akadályozhatta meg

Gyermekeim és barátaik, barátnőik a párválasztás időszakába érkeztek. Néhány hónappal ezelőtt még egymás után mesélték, hogy az egykori osztálytársaik, csoporttársaik közül tavasszal ki, mikor köt majd házasságot a választottjával. Hol nevetve, hol irigykedve hallgattam a híradásokat a hatalmas lagzikról, a több száz fős esküvőkről. Felmerült bennem a három évtizeddel ezelőtti saját esküvőm emléke, amikor a menyasszonnyal az egykori piarista osztályfőnökömhöz jártunk jegyesoktatásra, készültünk a szentségi házasságra. Nem éltünk átlagon felüli körülmények között, és a lehetőségek is szűkösek voltak, hiszen akkoriban még nem épült egész iparág az esküvőkre. Így a templomi szertartás délutánján apósomém budai kertjében gulyáslevesre vártuk a barátainkat, és ott tartottunk éjszakába nyúló lagzit.

De térjünk vissza a közelmúltba: a világjárvány és a veszélyhelyzet kihirdetése, valamint az egészséget védő egyházi intézkedések egy pillanat alatt bizonytalanságba sodorták, mondhatni, ellehetetlenítették a tervezett esküvőket. A fehér ruhás, fátylas, nászmisés, násznépes házasságkötések bizonytalan távolságba kerültek. A legtöbb esetben. Szokták mondani azonban, hogy a házasságok az égben kötődnek...

Gaál Tamás és felesége, Gaálné Szólláth Aliz a bizonyíték erre. Ők a budapest-angyalföldi Szent Mihály-templom híveiként készültek kimondani a jóban-rosszban, a holtomiglan-holtodiglant.

(Folytatás a 8. oldalon.)

Fotó: Bálint Bence / BB Creative Studio

Elhalasztják az eucharisztikus kongresszust

Interjú Erdő Péter bíboros, prímással

Ferenc pápa a kongresszus pápai bizottságával, valamint a katolikus világesemény szervezőivel egyeztetve – tekintettel az egészségügyi krízisre és annak következményeire – április 23-án úgy döntött, hogy egy évvel elhalasztja a 2020 szeptemberére tervezett budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust (NEK). A döntés bejelentése után Erdő Péter bíboros, prímást kérdeztük.

Mi előzte meg Ferenc pápa döntését?

– Hosszú tanácskozás előzte meg ezt a döntést a Szent-szék, a magyar egyház és a szervezők között is. A Szent-szék a saját egészségügyi szervezetével is konzultált, figyelembe véve a járvány jelenlegi helyzetét és a felállított előrejelzéseket is. Három nagy nemzetközi programot is elhalasztottak, vagyis figyelembe kellett venni, hogy ezek később se essenek egybe.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Nem élhetnénk szerényebben?

Beer Miklós nyugalmazott püspök
egy jobb világról, amit építenünk kellene

Aki sokat aggodalmaskodik mostanában, olvassa el ezt az interjút. Beer Miklós, a Váci egyházmegye nyugalmazott püspöke át fogja hangolni. Ő ugyanis úgy optimista, hogy nem tagadja le a bajokat. Csak közben arra koncentrálni, ami reményt ad, és főleg arra a reményre, amely mindannyiunk számára élő.

Ezek a hetek ma sokak, talán a többség számára a félelem és a bizonytalanság jegyében telnek Magyarországon. Féljük a szeretteink és a magunk egészségét, a munkánkat, a megélhetésünket, a jövőnket. Sokan, köztük papok is, joggal aggódnak a közösségeikért, amiket szétzilálhat, hogy nem gyűlhetnek össze hétről hétre, nem gyakorolhatják a szokásos módon a hitüket. Mintha az egész eddigi világunk süllyedőben lenne. Mit kezdhetünk a félelmeinkkel? Milyen vigaszt nyújthatunk egymásnak, ha közben nem akarjuk hamis reményekkel áltatni egymást?

– Természetes, hogy mostanában sokakban vibrálnak ezek a kérdések. De nem felejtethetjük Jézus húsvét utáni biztatását: „Ne féljetelek!” Ez visszatérő felismerés az én életemben is, és éppen mostanában néztem utána, hogy a Bibliában, az Ó- és az Újszövetségben együttvéve 365-ször hangzik el ez a bátorító mondat. Éppen annyiszor, ahány nap van egy évben. Erre a szeretetteljes üzenetre koncentrálnunk, amely arra buzdít bennünket, hogy higgyünk az életben, meg hozzát az elszakíthatatlan és meggátolhatatlan életben, amely isteni ajándék. Tartunk ki az örök élet reményében és abban a hitben, hogy a halált Jézus legyőzte.

(Folytatás a 9. oldalon.)

Együttműködés, felelős hozzaállás, fegyelmezettség

Beszélgetés Kuminetz Géza rektorral

A felsőoktatásban bevezetett táv- és digitális oktatás a járványügyi intézkedések első lépései között szerepelt. Kuminetz Gézát, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) rektorát az átállásról és annak hatásairól kérdeztük.

A felsőoktatási intézményekben már egy hónapja folyik a digitális oktatás. Hogyan sikerült az átállás a Pázmányon?

– Az új koronavírus okozta járványügyi helyzet kapcsán március 23-án egyetemünkön

is elindult a távolléti oktatás. Az előre hozott tavaszi szünetben az oktató és nem oktató kollégák megfeszített munkával mind az átálláson dolgoztak. Kerestük a minél egyszerűbb megoldásokat, amelyekből rendszert lehet építeni, és amelyekre alapozva a távolléti oktatás a vonatkozó kormányrendeletben leírt határidőt tartva, biztonságosan elindítható.

(Folytatás az 5. oldalon.)

**A Mindszenty-ügy
fáradhatatlan
szolgája**
Életműdíjat kapott
Vertse Márta, a Vatikáni Rádió nyugalmazott
főszerkesztője
3. oldal

**Nagy bajban ne
legyünk kicsinyesek**
Interjú Pál Ferivel
a járvány okozta
kihívásokról
7. oldal

**Aki meggyógyult
a koronavírusból**
A keszthelyi
katolikus tévé
megrázó története
12. oldal

Trux Béla
XIII. százada
A Bohus-Lugossy
művész házaspár emlékezte
Karanténinterjú Molnár Piroskával

Elhalasztják az eucharisztikus kongresszust

Interjú Erdő Péter bíboros, prímással

(Folytatás az 1. oldalról.)

A budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust 2021-re, a római Családok Világtalálkozóját 2021-ről 2022-re, míg a liszaboni Ifjúsági Világtalálkozót (IVT) 2023-ra halasztották.

Mit jelent ez a döntés, túl azon, hogy egy évvel később lesz a NEK?

– Egyrészt természetesen egyfajta biztonságot jelent, hiszen most már látjuk, hogy mikorra kell áttennünk az előkészületeket. Ugyanakkor nagyon sok munkát is ad ez a döntés, hiszen sok mindent újra kell szervezni: egyeztetni kell az előadókkal, a helyszíneket is újra kell biztosítani és a programokat is át kell tekinteni. Ezenkívül fel kell venni a kapcsolatot mindazokkal, akik jelentkeztek az eseményre.

Mikor fogjuk megtudni a rendezvény pontos időpontját?

– Az biztos, hogy a NEK-et 2021-ben is szeptember első felében tartjuk meg. A dátumot néhány nap múlva egészen pontosan meg fogjuk mondani.

A napokban is zajlik az előkészület a kongresszusra. A kényszerpihenőn lévő

missziós kereszt újabb ereklyékkel gyarapodott.

– A Szentatya tavaly Balászfalván boldoggá avatott hét vértanú püspököt. *Lucian Mureșan*, a Fogaras-Gyulafehérvári Görögkatolikus Főegyházmegye nagyérseke örömmel és egy kedves levél kíséretében küldött nekünk a görögkatolikus vértanúk ereklyéiből. Tudjuk, hogy nem minden vértanútól maradhatott ereklye, hiszen néhányuknak nem is találták meg a földi maradványait. A nagyérsek ígéretet tett rá, hogy videóüzenetet is küld majd. Ezt várjuk, hiszen az ő börtönben töltött ideje is tanúságtétel, ahogyan azoké is, akikkel együtt volt, köztük Márton Áron gyulafehérvári püspöke is.

Miért tartja fontosnak, hogy a missziós keresztbe a Kárpát-medence nem magyar nemzetiségű vértanúinak ereklyéiből is kerüljön?

– Mi nem egy nemzetiségi filozófia mentén gondolkodunk. A Kárpát-medence minden szentjének és vértanújának az ereklyéje helyet kaphat ebben a keresztben, hiszen közös az örökségünk és közös a hitünk. A mai napon *Szent Adalbert* ünnepe van, aki az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye védőszentje. Szent Adalbert prágai érsek volt, az első szerzetesi és püspöki nemzedék itt, Esztergomban az ő köréből került ki: német, szláv, olasz és bizánci papok vitték szerte az országban az örömhírt.

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus mottója: „Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7). Az Eucharisztia keresztény életünk és küldetésünk forrása.

A rendkívüli helyzetben most meghosszabbodó felkészülési idő milyen pozitívumot adhat az eddigi előkészülethez?

– A felkészülés és az imádság folytatódik. Ha a kongresszusért végzett imát átéljük, láthatjuk, hogy most is aktuális. Új mélységei nyílnak meg ennek az imádságnak, gazdagít bennünket.

Most már látjuk, hogy hosszú zarándoklattal jutunk el a mottóban jelzett forráshoz. A mostani helyzetben még nagyobb szükségét érezzük annak, hogy szentáldozáshoz járulhassunk. Ebben az időszakban még jobban vágyunk arra, hogy ott lehessünk a szentmisén. Még inkább nyilvánvalóvá válik, mennyire fontos, hogy az Eucharisztia álljon az életünk középpontjában.

Kuzmányi István,
Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Hősök, akik teszik a kötelességüket

Beszélgetés Ferenc pápával (II. rész)

Ferenc pápa az első hosszabb interjúját a koronavírus-járvány által okozott világméretű válságról Austen Ivereigh brit írónak és újságírónak adta, aki a *The Great Reformer* (A nagy reformer) című referenciaéletrajz (2014) és a *Szentatya pápaságáról* szóló legjobb könyv, a *Wounded Sepherd* (Sebzett pásztor, 2019) szerzője. Az angolszász világ számára készült interjút április 8-án egyszerre tette közzé a *The Tablet* (London), a *Commonweal* (New York) és a *La Civiltà Cattolica* (Róma). Austen Ivereigh és Ferenc pápa jóvoltából a spanyol ABC újság exkluzív módon az eredeti spanyol szöveget kínálja olvasóinak. Az alábbiakban az eredeti változatból készült teljes fordítás második részét adjuk közre.

– Ha már a szemlélődésnél tartunk, szeretnék elidőzni egy témánál: itt az ideje meglátni a szegény embert. Jézus azt mondja nekünk, hogy „szegények mindig lesznek veletek”. És ez igaz. Ez valóság, nem tagadhatjuk. Rejtve vannak, mert szégyellik a szegénységet. Rómában, amikor szigorú karantén van előírva, egy rendőr azt mondta egy embernek: „Nem maradhat az utcán, haza kell mennie az otthonába.” Ő így válaszolt: „Nincs otthonom. Az utcán élek.” Ha felfedeznénk, mekkora számban élnek kirekesztetten... és mivel a szegénység miatt szégyenkeznek, nem látjuk őket. Ott vannak, elhaladunk mellettük, de nem látjuk őket. A táj részei, egyszerű tárgyak. *Kalkuttai Szent Teréz* meglátta őket, és úgy döntött, elindul a megtérés útján.

A szegények látása azt jelenti, hogy visszaadjuk nekik emberségüket. Ők nem tárgyak, nem hulladékok, hanem személyek. Nem folytathatunk jóléti politikát, mint az elhagyott állatok esetében. Pedig sokszor a szegényeket úgy kezelik, mint az elhagyott állatokat. Nem folytathatunk jóléti és részleges politikát.

Hadd adjak egy tanácsot: itt az ideje, hogy leereszkedjünk a föld alá. Jól ismerjük *Dosztojevszkij Feljegyzések a föld alól* (magyar kiadásban: *Feljegyzések az egérlyukból – a ford.*) című, rövid regényét. És van egy még rövidebb, a *Feljegyzések a holtak házából*, amelyben egy börtönkórház őrei tárgyként kezelik a szegény foglyokat. És amikor az egyik fogoly látta, hogyan viselkednek egy

épp meghalt társával, felkiáltott: „Elég legyen! Őt is anya szülte!” Sokszor el kell ezt ismételnünk: annak a szegény embernek volt egy anyja, aki szeretettel nevelte. Nem tudjuk, mi történt vele aztán az életben. De segít nekünk, ha arra a szeretetre gondolunk, amelyet kapott, ha az anyja által táplált reményekre gondolunk. Mi nem adjuk meg a jogot a szegényeknek arra, hogy anyjukról álmodjanak. Nem tudják, mi a szeretet, sokan kábítószerezéssel próbálják megélni. És ha látjuk őket, az segíthet, hogy felfedezzük a szívből fakadó tiszteletet, azt a *pietast*, amellyel Isten felé és felebarátaink felé fordulunk. Le kell ereszknünk a föld alá, át kell lépnünk a hipervirtualizált, testetlen társadalomból a szegény ember szenvedő testéhez. És ha nem innen indulunk ki, a megtérésnek nem lesz jövője.

Ebben a nehéz időszakban a szomszédos szentekre gondolok. Ők hősök! Orvosok, önkéntesek, szerzetesnők, papok, dolgozók, akik végzik kötelességeiket, hogy a társadalom működőképes maradjon. Hány orvos és ápoló halt meg! Hány pap halt meg! Hány szerzetesnő halt meg! Szolgálatban, szolgálatuk következtében. Eszembe jut egy mondat *A jegyesekből*, a szabótól, aki szerintem az egyik leg-egyszerűbb és leghitelesebb személyiség. Azt mondta: „Sosem tapasztaltam, hogy az Úr úgy kezdett volna csodába, hogy nem fejezte volna be jól.” Ha felismerjük a mellettünk élő szenteknek ezt a cso-

dáját, ezeknek a hősiességnek és nőknek a csodáját, ha tudjuk követni nyomdokait, akkor ez a csoda jól fog végződni, mindenkinek javára lesz. Isten nem hagyja félbe a dolgokat. Mi vagyunk azok, akik félbehagyjuk őket, és távozzunk. Amit most megélünk, az a *metanoia* (megtérés) helye, lehetőséget kaptunk rá. Ragadjuk meg, és haladjunk tovább!

Egy intézményekhez ragaszkodó Egyházat fogunk látni, vagy inkább egy „home Church”-öt (otthoni Egyház), ahogy azt az angolszász világban mondják? Kétségbe kötődik majd az intézményekhez?

– Az intézményekhez kétségbe ragaszkodót? Inkább azt mondanám, hogy a sémákhoz. Mert az Egyház intézmény. Megkísérthet bennünket, hogy egy intézményetlenség Egyházzal álmodjunk, például egy intézmény nélküli gnosztikus egyházzal, vagy egy állandó intézményeknek alávetett, önmagát megvédeni akaró pelagiánus egyházzal. A Szentlélek az, aki az Egyházat intézménnyé teszi. Ő sem nem gnosztikus, sem nem pelagiánus. Ő az, aki intézményesíti az Egyházat. Ez egy alternatív és kiegyensúlyozó dinamika, mert a Szentlélek rendetlenséget csinál a karizmákkal, de ebben a rendetlenségben összhangot terem. A szabad Egyház nem anarchikus Egyházat jelent,

mivel a szabadság Isten ajándéka. Az intézményesített Egyház a Szentlélek által intézményesített Egyházat jelent.

Feszültség van a rendetlenség és az összhang között: ilyen Egyháznak kell kijönnie a válságból. Meg kell tanulnunk élni egy olyan Egyházban, amely a Szentlélek által keltett rendetlenség és összhang közötti feszültségben működik. Ha teológiai könyvet kér tőlem, mely segíthetné megérteni ezt, az az Apostolok cselekedetei. Benne megtalálja azt, ahogyan a Szentlélek intézményetlenséget hoz, amire már nincs szükség, és intézményesíti az Egyház jövőjét. Ilyen Egyháznak kell kikerülnie a válságból.

Néhány héttel ezelőtt egy olasz püspök felhívott telefonon. Szomorúan mesélte, hogy egyik kórházból a másikkba megy, hogy a kórház előcsarnokából feloldozást adjon minden bent lévőnek. Csakhogy felhívott néhány egyházból, akik azt mondták neki, hogy ezt nem szabad, hogy a feloldozást csak közvetlen érintkezés mellett szabad adni. „Atyám, mit tud mondani nekem?” – kérdezte tőlem a püspök. Azt válaszoltam: „Püspök úr, csak teljesítse papi kötelességét!” És a püspök azt mondja: „Grazie, ho capito” (Köszönöm, értettem). Aztán megtudtam, hogy mindenütt feloldozást adott.

Más szavakkal: az Egyház a Lélek által nyújtott szabad-

ság a mostani válsághelyzetben, és nem intézményekbe zárt Egyház. Ez nem azt jelenti, hogy a kánonjog hasztalan lenne: szolgálatunkra van, igen, segít, és kellőképpen használnunk is kell, mert jót tesz nekünk. De az utolsó kánon azt mondja, hogy az egész kánonjognak a lelkek üdvössége az értelme, és itt nyílik ki az ajtó, hogy kimenjünk, és Isten vigasztalását nyújtsuk a nehéz helyzetben.

Őn kérdezett az „otthoni egyházzal”. Nagy leleménységgel kell megélnünk az otthon maradást. Vagy depresszióba süllyedünk, vagy elidegenedünk – például kommunikációs eszközökkel, melyekkel elmenekülünk a jelen pillanatból –, vagy pedig teremtünk. Otthon apostoli kreativitásra van szükségünk, sok hasztalan dologtól megtisztult kreativitásra, de vágyakozással arra, hogy közösségben fejezzük ki hitünket, Isten népeként. Vagyis ez egy vágyakozással megélt kényszerű klauzúra, és az elszigeteltségünk-ből való kilépésben a vágyakozást és reményt keltő emlékezésnek kell segítenie bennünket.

Milyen érzés megélni ezt a rendkívüli nagybajt és hűsvétet? Üzen-e valamin az elszigetelt idős emberek, a bezárt fiataloknak, a válság miatt elszegényedett embereknek?

– Ön elszigetelt idősokról beszélt nekem. Magány és távolság. Hány idős embernek van gyermeke, aki nem látogatja meg a megszokott körülmények között! Emlékszem, hogy amikor Buenos Airesben az idősothonokat látogattam, kérdeztem az öregeket: „És hogy van a családja?” „Ó, kiválóan, kiválóan.” „És jönnek látogatni?” „Igen, mindig jönnek.” Aztán az ápolónővér elmondta nekem, fél év telt el azóta, hogy gyermekei utoljára meglátogatták. Magány, elhagyatottság, távolság.

De továbbra is az idős emberek adják a gyökereket. Beszélniük kell a fiatalokkal. Az

idősek és fiatalok közötti feszültségnek mindig a találkozásban kell feloldódnia. Igaz, a fiatal a rügy, a lomb, de szüksége van a gyökérre; különben nem hozhat gyümölcsöt. Az idős olyan, mint a gyökér. A ma élő idősöknek azt akarom üzenni: tudom, hogy közel érzitek a halált, és féltek tőle, de inkább tekintetek a másik irányba, emlékezzetek unokáitokra, és ne hagyjátok abba az álmodást! Ez az, amit Isten kér tőletek: álmodjatok (vö. Joel 3,1).

Mit üzenek a fiataloknak? Merjetelek előre nézni, és legyetek próféták. Az idősök álmanak feleljen meg a ti prófétálasotok. Ez szintén a Joel 3,1-ben található.

A válság miatt elszegényedett emberek a mai kor kifosztottjai, akik csatlakoznak a mindenkor sok kifosztott emberhez, férfiakhoz és nőkhez, akiknek az állampolgársági státusza a „kifosztott”. Minden elveszítettek vagy minden el fognak veszíteni. Mit jelent ma számomra ez a minden elvesztés az evangélium fényében? Belépés a „kifosztottak” világába, annak megértése, hogy akinek korábban volt, annak most nincs. Azt kérem az emberektől, hogy vegyék gondjukba az időseket és a fiatalokat. Vegyék gondjukba a történelmet és a kifosztottakat.

Eszembe jut egy másik Vergilius-idézet. Amikor Aeneas vereséget szenvedett Trójában, és mindent elveszített, két lehetőség közül választhatott: vagy ott marad sírni és életét befejezni, vagy megteszi azt, amit a szíve diktál, továbbmegy, felmegy a hegységre, hogy kiszabaduljon a háborúból. Ez egy csodálatos sor: „Cessi, et sublato montem genitore petivi” (Engedtem, s fölemelve atyám, nekivágtam a hegységnek). Ez az, amit ma valamennyiünknek tennünk kell: megragadni hagyományaink gyökereit, és nekivágni a hegységnek.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

A Mindszenty-ügy fáradhatatlan szolgálója

A *Mindszenty József* hercegprímás által 1972-ben alapított, Vaduzban bejegyzett Kardinál Mindszenty Stiftung és a budapesti székhelyű Magyarországi Mindszenty Alapítvány – Erdő Péter bíboros, prímás főpásztori jóváhagyásával – 2015-ben életműdíjat alapított. Az elismerést a két alapítvány az együttes kuratóriumi ülésén meghozott, egyhangú döntése alapján adományozhatja olyan, hatvanöt év feletti, keresztény vallású személyeknek, akik az egyházi, a tudományos és a közöségi életben kimagasló érdemeket szereztek Isten Tiszteletreméltó Szolgája Mindszenty József bíboros tiszteletének előmozdítása terén, és akik személyes életvitelükkel is méltóvá váltak az életműdíjra.

A vándordíjat ebben az esztendőben Vertse Márta, a Vatikáni Rádió Rómában élő nyugalmazott főszerkesztője kapta. Az életműdíj odaítéléséről latin nyelvű adományozólevél készül, melyet a tiszteletreméltó főpásztor bronzból készült szoboralakjának kíséretében, ünnepélyes formában adnak át a díjazottnak a Mindszenty-évforduló alkalmából. Az idei esztendőben a veszélyhelyzet miatt az oklevelet online juttatják el Vertse Mártának, a szobor ünnepélyes átadására pedig később kerülhet majd sor. A kitüntettet telefonon kerestük meg, és arra kértük, meséljen nyugdíjasként is tevékeny minden napjairól, illetve arról, hogy milyen szerepet töltött be az életében Mindszenty bíboros.

Nyugdíjba vonulása után sem szakította meg a kapcsolatot egykori munkahelyével, ma is számítanak a munkájára a Vatikáni Rádió magyar adásában. Hogyan és mikor került a rádióhoz?

– Budapesten, a bölcsészkaron szereztem angol-francia szakos tanári diplomát. Egy esztendőn át gimnáziumi tanár voltam, majd munkahelyet váltottam, közben felsőfokú olasz nyelvvizsgát szereztem. 1980-ban Budapesten házasságot kötöttem olasz férjemmel, így kerültem Rómába. 1982-ben Kovács Angelusz atya, az olaszországi magyarok lelkipásztora segítségével bekapcsolódtam az ottani magyar közösség életébe. A csoport tagjai között a hozzám hasonló helyzetű nők voltak többségben: feleségek, akik olasz-magyar vegyes házasságokban éltek. Így találkoztam *Ipacs Katalinnal*, a rádió egyik munkatársával. Kiderült, hogy éppen munkatársat keresnek. Jelemtkeztem, és *Szabó Ferenc*, valamint *Kozma György* jezsuita atyák alkalmasnak találtak arra, hogy a Vatikáni Rádióban dolgozzak.

A rádió révén kezdett foglalkozni Mindszenty bíborossal?

– Gyakorlatilag igen, de a Mindszenty bíboros iránti tisztelem otthonról indult, a szüleimtől és a nagymamámtól kaptam örökségbe. Első emlékeim az 1956-os forradalom idejéből származnak. Abban az évben kezdtem el az általános iskola első osztályát. A tanévet megszakította a forra-

dalom kitörése. Ehhez az időszakhoz kapcsolódik Mindszenty bíboros kiszabadulása, az a felnőttek körében szinte hihetetlennek tűnő hír, amiről a szüleink örömteli könnyekkel számoltak be nekünk, gyerekeknek is. A forradalom vérebefejtése után pedig csak sutogva emlegették a bíboros hercegprímás nevét. Sok más családdhoz hasonlóan mi is a külföldi, titkos rádióadókat hallgatva értesültünk a továbbiakban a bíboros helyzetéről.

Egy másik emlékem az 1969-es holdra szálláshoz kapcsolódik. Az Egyesült Államok nagykövetségének közelében járva szerettem volna megnézni a kirakatba tett, színes képeket. Amint lelassítottam a lépteimet, az ügyetlen rendőr azonnal kilépett a fabódéjából, és ellentmondást nem tűrő hangon elküldött. Szomorúan gondoltam arra, hogy a képek nézegetése közben milyen jó lett volna legalább egy Miatyánkot elmondani magamban a bíborosért, akihez fizikai értelemben ekkor voltam a legközelebb az életem során. Azóta is gyakran eszembe jut, hogy két évvel később, 1971. szeptember 28-án, amikor Mindszenty József kilépett az amerikai nagykövetség épületéből, ugyanazon a járdán állva adta áldását a városra, a hazájára, ahová életében többé már nem térhetett vissza.

A rádiónál eltöltött évtizedek során egyre több lehetőség nyílt arra, hogy Mindszenty bíboros életszentségéhez kapcsolódó adatokat gyűjtsék a magyar hívek számára, illetve olasz és angol nyelven másokkal is megismertessem az örökségét, hozzájárulva ezzel tiszteletének terjesztéséhez. Egy-egy évforduló különösen jó alkalom volt arra, hogy szemtanúkat kutassak fel és szólaltassak meg, olyan személyeket, akiknek lehetőségük volt találkozni vele Magyarországon, a Vatikánban vagy lelkipásztori látogatásai során az Egyesült Államokban, Dél-Amerikában, Dél-Afrikában, bécsi tartózkodása idején.

Kikkel beszélgetett a bíborosról? Említene néhány példát?

– 2005-ben, tiszteletreméltó Mindszenty József bíboros halálának harmincadik évfordulóján a Vatikáni Rádió sorozattal emlékezett meg a hercegprímásról. Ezeknek az interjúknak a nagy részét *Szöke János* szalézi atya, a Magyarországi Mindszenty Alapítvány kuratóriumi tagja, a boldoggáavatási eljárás viceposztulátora gyűjtötte össze. Az összeállításban szerepelt többek között *Szöke János* műsorunknak adott nyilatkozata is, amelyben felidézte, hogy 1994. március 19-én kezdődött meg a boldoggáavatási eljárás, és az anyag 1996 őszén került Rómába. Megemlítette többek között azt is, hogy 72 tanút hallgattak ki az egyházmegyei eljárás során.

Az évforduló alkalmából megkertem *Bözsöny Ferenc*et, a Magyar Rádió nyugalmazott főbemondóját, hogy elevenítse föl hallgatóink számára Mindszenty bíboroshoz fűződő személyes emlékeit. Az első ilyen közvetlenül a háború utáni időszakból származott: Bözsöny Ferenc 1946. február 10-én az Üllői úti Örökimádás-templomban hallotta a főpásztor prédikációját. Mindszenty bíboros azt hangsúlyozta, hogy az újjáépítés csak akkor lesz sikeres, ha együtt jár a lelkek újjáépítésével is. Bözsöny Ferenc azt is felidézte, hogy annak idején ő konferálhatta föl a Felsőpetényből a rétsági páncélosok által 1956. november 3-án kiszabadított bíborosnak a Szabad Kossuth Rádióban elhangzott szövegét, amelyet a nemzethez és a világhoz intézett.

Eszembe jut *Kondor Lajos* verbita szerzetes nyilatkozata is, amit szintén a bíboros halálának 30. évfordulója alkalmából adott a Vatikáni Rádió magyar műsorának. Visszaemlékezésében többek között arról beszélt, hogy 1972. október 13-án, vagyis a Szűzanya utolsó fatimái jelenésének 50. évfordulóján Mindszenty bíboros vezette a zárándoklatot a kegyhelyre. A bíboros magyar és más nemzetiségű zárándokokkal október 15-én végezte el a keresztúti ájtatosságot, és végigsírta a Magyar Keresztutat. Vele együtt sírtak és imádkoztak a zárándokok.

A megemlékezők között volt *Habsburg Ottó* is, az Európai Parlament tagja. Ő többször találkozott Mindszenty bíborossal, akit a magyar nemzet és a kereszténység hőségének nevezett. 1947-ben ismerkedett meg vele a chicagói érsek rezidenciáján. A bíboros tudta, hogy hamarosan le fogják tartóztatni, ennek ellenére sem akart külföldön maradni. Így fogalmazott: ha egy hajó süllyed, a kapitány nem hagyja el. A mi hajónk nem fog elsüllyedni, mivel Isten nem

„

A rádiónál eltöltött évtizedek során egyre több lehetőségem nyílt arra, hogy Mindszenty bíboros életszentségéhez kapcsolódó adatokat gyűjtsék a magyar hívek számára, illetve olasz és angol nyelven másokkal is megismertessem az örökségét, hozzájárulva ezzel tiszteletének terjesztéséhez.

hagyja cserben. Az embert megölhetik, de a lélek nem hal meg.

Másodszor Bécsben, a Pázmáneumban találkoztak, amikor a bíboros kifejtette: célja, hogy segítsen megtalálni a hitet külföldre szakadt honfitársainak, és igyekszik mindent megtenni azért, hogy ne veszítsék el az anyanyelvüket.

Munkája és nyelvtudása révén Ön számtalan külföldit is megszólított Mindszenty bíborossal kapcsolatban. Milyen véleménye volt róla?

– Mások mellett beszélgettem például *Gianfranco Grieco* minorita szerzetessel is, aki 2008 novemberében óta a Család Pápai Tanácsának irodavezetője. 37 éven át volt a *L'Osservatore Romano* című vatikáni napilap munkatársa, főszerkesztője, tudósítója, emellett pedig számos alkalommal kísért apostoli útjaira VI. Pált, II. Jánost és XVI. Benedeket.

Jelen volt akkor is, amikor II. János Pál pápa Esztergomban fölkereste a hercegprímás sírját. Egy 2014-ben megjelent kötetben felidézti Mindszenty bíboros és *Montini* pápa kapcsolatát. *Gianfranco Grieco* nagyon szereti a magyarokat, és gyakran jár Magyarországra. Amikor felkerestem, hogy interjút kérjek tőle, átadtam neki egy, Mindszenty bíborosról szóló, olasz nyelvű kis kötetet. Megcsókolta és csodálkozásának adott hangot, hogy a bíboros még nem került a boldogok sorába. Ő is igazi vértanúként tiszteli őt.

Ferenc pápa megválasztása után azonnal felvettem a kapcsolatot a Buenos Airesben élő magyarokkal, hiszen kulturális központjuk, a Mindszenty-num a nevében is őrzi a bíboros emlékét. Az azóta elhunyt elnökkel, *Fóthy Istvánnal* készítettem interjút az 1972-ben létrejött kulturális központról. A 2013. május 11-én elhangzott beszélgetésben Fóthy István elmondta, hogy *Jorge Mario Bergoglio* pápa jól ismeri a Buenos Aires-i magyar közösséget, mivel a Platanosban élő magyar angolkisasszonyok lelkipályozója volt. Az interjú után, május 21-én a rádió szerkesztőiként részt vehettünk Ferenc pápa reggeli szentmiséjén a Szent Márta-házban. A szertartás után személyesen adhattam át a Szent-atyának a Buenos Aires-i magyarok és a Mindszenty-num üdvözlését, amelyet a pápa kedvesen viszonzott, szeretettel emlékezve azokra az időkre, amikor a magyar szerzetesnők lelkigondozása is a feladatai közé tartozott. 2013-ban interjút készítettem *Mindszenty József bíboros tisztelete az USA-ban* címmel *Phyllis Schlafly* írónővel, aki a Saint Louisban ma is működő Mindszenty Bíboros Alapítvány egyik alapító tagja. Ő 1971-ben, Bécsben ismerkedett meg Mindszenty bíborossal, és utólag úgy nyilatkozott: ez a találkozás élete egyik legcsodálatosabb élménye volt. Ezt meg is írta a *Mindszenty, az ember* című könyvében.

A külföldi beszélgetőpartnerek között volt *Arturo Mari* is, akit Magyarországon is jól

ismernek, hiszen 2009-ben ő zárta le ünnepélyesen a Szent II. János Pál pápának szentelt fotókiállítást. A *L'Osservatore Romano* című vatikáni napilap fényképrészlegének igazgatója hat pápa mellett teljesített szolgálatot. 2006-ban XVI. Benedek pápa ellátogatott a 75. évfordulóját ünneplő Vatikáni Rádióba, és fölkereste a magyar szerkesztőséget is. *Arturo Mari*, amikor megpillantotta a szerkesztőség falát díszítő Mindszenty bíboros-képeket és -plakátokat, megjegyezte, hogy 1972-ben a Vatikánban találkozott a bíborossal, interjút és képriportot készített vele. Erről a látogatás után műsorunknak is részletesen beszámolt.

Az életműdíj laudációjában többek között azt írták, hogy Ön hosszú éveken át segítette a szentszéki főrelátor tevékenységét és a peranyag összegzését, az úgynevezett positio elkészítését: iratok beszerzésével és fordításával, a csaknem kilencszáz oldalas kötet nyelvi lektorálásával járult hozzá ehhez a munkához. Most min dolgozik?

– Amikor a boldoggáavatási eljáráshoz szükséges positio elkészítésében részt vettem, anyagokat kellett gyűjtenem a bíboros halálával és temetésével kapcsolatban. Ekkor olyan részletekre bukkantam, amelyeket jó volna a jövőben még elmélyíteni. A szemtanúk szerint ezek voltak a bíboros méltóságátjes, utolsó szavai a halála előtt: „sum paratus” – készen vagyok. Ez a készenlét az egész életét is jellemezte. *Csonka Emil* történetes leírása szerint Mindszenty bíborost a halálakor magyaros hímzésű, fehér miseruhába öltöztették, alá bíborvörös reverendát adtak. A miseruhára fehér stóla került, az ujjára a dél-afrikai *Hurley* bíborostól kapott gyűrűt húzták fel, a kezébe barna rózsafüzért helyeztek. A Mindszenty bíboros és Denis Hurley közötti gyűrűcserét maga a 2004-ben elhunyt durbani bíboros érsek fedte föl az *Új Szó* magyar stábjának. *Hurley* elmondta: amikor Mindszenty bíboros meglátogatta a Durbanban élő magyar közösséget, észrevette, hogy azt a gyűrűt viseli, amit a II. vatikáni zsinat után VI. Pál pápától kapott, noha nem volt ott a zsinaton. Láttam, hogy a gyűrűt még nem igazította az ujjára, ezt ugyanis minden püspöknek magának kellett elvégeztetnie. Kiderült, hogy mindkettőjüknek a másik gyűrűmérete az ideális, így aztán cseréltek. Denis Hurley bíborost, a XX. század második felének legjelentősebb dél-afrikai egyházi vezetőjét 2004. február 28-án temették el Mindszenty gyűrűjével, az 1991-ben elhunyt Mindszenty bíborost pedig Hurley gyűrűjével.

Mindszenty bíboros élete kiapadhatatlan kincsesár, melynek apró, ám fontos részleteit kutatni még bőven lehet. A Magyarországi Mindszenty Alapítvány római megbízottjaként továbbra is közvetítő szerepet töltök be, és segítem a boldoggá-, illetve a szenttéavatási eljárást.

Szöveg és kép: Bókay László

A BIBLIA ÜZENETE

A Jó Pásztor utat mutat

Jn 10,1–10

Jó Pásztor vasárnapja van. Így szoktuk nevezni húsvét negyedik vasárnapját, hiszen Jézus mint a juhok pásztora áll előttünk az evangéliumban. Igaz, ebben az évben egyszer sem halljuk tőle, hogy ezzel a képpel illetné magát. Ma azt mondja: „Én vagyok az ajtó a juhok számára.”

Ahogy a civilizáció kezd távolodni a természetől, a juhok, a nyáj fogalma, a juhaiért önmagát sem kímélő pásztor élete is egyre távolibbnak hat. Sőt, a mai ember mintha idegenkedne is attól, hogy alárendeljék egy pásztor vezetésének: minek nekem terelő? Talán birkának néznek?

Megesik, hogy gondosan ki is kérjük magunknak: minket aztán ne vegyenek birka-számba az emberek! Másfelől azonban nem egyszer éppen magunk esünk abba a csapdába, hogy birkák módjára élünk, viselkedünk. Mert sokszor nehéz egyéniségnek lenni, és egyszerűbb vakon követni az előttem menetelőket és a hordószónokokat. Sokszor nehezebb józanul gondolkodni, építő kritikát megfogalmazni, mint vaktában ítélni, és eltompult aggyal szívni magunkba a reklámok szűretlen bölcsességeit. Márpedig Jézus nem ilyen bárányokat akar nevelni nyájának. Hanem olyanokat, akik órá figyelnek, őt hallgatják, őt követik, és tudnak komoly döntéseket hozni az életükről. Akik képesek és hajlandók békében úton lenni a többiekkel, egymásra figyelő közösséget alkotni, anélkül hogy törtetve, rivalizálva letaposnák egymást, netán gyűlölködésükkel szomorítanak meg pásztorukat.

Nekünk is vannak, voltak pásztoraink. Mindannyiunk életében akadt néhány jó mester, tanár, példaértékű ember, akiknek sokat

köszönhetünk, akikre jó emlékeznünk, mert „a nevünkön szólítottak” bennünket, és kivezettek a sötétségből. Amikor pásztorainkért imádkozunk, úgy gondolom, nem hibázunk, ha papjaink említése mellett ezeket az embereket is hálás szívvel imáinkba foglaljuk.

Rómában hagyomány, hogy ezen a vasárnapon szenteli egyházmegyéje új papjait a pápa. Legutóbb *II. János Pál* pápa halálakor kellett a szentelendőeknek szomorúan elengedniük a várva várt időpontot. Az idén a járvány miatt szintén a bizonytalanság uralkodik – lát-szólag. Úrrá azonban sosem lesz fölöttünk: a mi Urunk a Jó Pásztor, ő a sötétben is utat mutat nyájának.

A pásztoroktól azt várják, hogy erősek legyenek. Valójában törekény emberekről van szó, akiknek szükségük van bátorításra. Sokszor éppen az esendő mivoltuk teszi őket hitelessé. Bukdácsolva küzdenek a maguk és a rájuk bízottak megszentelődéséért, és lesznek „birkaszagú pásztorokká” – ahogyan Ferenc pápa mondja. Így válnak mindenki számára elérhető és nyitható ajtóvá, amely összenyitja az eget a földdel.

A mostani csendesség, bezárkózó visszavonultság még jóra is fordulhat: a befelé figyelés lelki erősítés is lehet mindazok számára, akiket talán már régóta hívogat az Úr, de eddig a nyüzsgés ezt a hangot elfojtotta a lelkükben. Imádkozzunk ma azért is, hogy ebben a pusztában, Istennel találkozásra hívó csendben minél többen ismerjék fel a Jó Pásztor papságra szólító szavát, és akarják őt jó pásztorokká formálódva követni!

Kovács Zoltán

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Az élet örömhíre

Az inaszkadtról elnevezett vasárnapon a Görögkatolikus Egyházban ismét csodás eseményekről szólnak a szentírási szakaszok. Ed-dig is hallottunk gyógyításokról, amelyek „az apostolok keze által történtek”. Ezen a vasárnapon szinte zsúfolódnak az események. Az Úr Jézus meggyógyítja a harmincnyolc éve béna embert a Beteszda-fürdőben (Jn 5,1–15). Péter apostol a nyolc éve beteg Éneásznak adja vissza az egészségét, majd pedig a meghalt Tabitát támasztja fel. Igen, ilyen a húsvétból fakadó örömhír! Oly hőmpolygően, mindent elsöprő erővel árad, mint a számtalanszor énekelt-imádkozott húsvéti tropáruk: „Feltámadt (...), legyőzte (...), életet ajándékozott.” Tettek kísérik és nyomatékosítják az evangélium örömhírének igazát, amelyek az életről szólnak. Most az apostoli szakaszra (ApCsel 9,32–42) irányítjuk a figyelmünket.

Először azt látjuk, hogy Péter apostol közvetíti a gyógyulást a nyolc éve ágyhoz kötött Éneásznak. Hangsúlyos szerepet kap a történetben Péter első mondata: „Éneász, Jézus Krisztus meggyógyít” (ApCsel 9,34). Tudja, hogy egyszerű halászmemberként, aki orvostudományt soha nem tanult, ő maga nem volna képes gyógyítani. De azt is tudja, hogy Jézus Krisztus küldöttként – apostolaként – közvetítheti az ő gyógyító erejét. Milyen megható számunkra Péter mondata az Ékes kapunál történt előbbi eseménynél is: „Aranyom, ezüstöm nincs, de amim van, neked adom: A ná-záreti Jézus Krisztus nevében állj fel és járj!” (ApCsel 3,6) Kétezer év elteltével is így történik! Az apostolok utódai és segítők a betegek kenetében Jézus Krisztus testet erősítő, lelket gyógyító erejét közvetítik a betegeknek.

A második eset, amikor Péter az éppen meghalt Tabitát hozta vissza az életbe, hasonló ehhez. Az apostol ezúttal sem a maga erejéből cselekszik. Miután egyedül maradt a halottal, „térdre borult és imádko-

zott” (ApCsel 9,40). Talán az önkéntes áldozatára készülő Jézus példája lebegett a szeme előtt, akiről ugyanezekkel a szavakkal ír az evangélium (Lk 22,41), amikor véres verejtéssel küzd meg a Getszemáni-kertben a mennyei Atyának való teljes önátadását. Látható, hogy Péter ismét – mint az iménti esetben is – rábizza az ügyet

Mesterére. Bennünket pedig a cselekedetével is tanít. Nem siránkozott és sopánkodott, mint „a joppéi özvegyek” (ApCsel 9,39). Inkább imádkozott! És megkapta a föntől jövő segítséget.

Mindkét esetben nyilvánvaló számunkra, hogy a rendkívüli eseményhez szükséges az emberi közreműködés. Sokkal többről

van itt szó, mint ama egyszerű közmondásról, hogy „Segíts magadon, az Isten is megsegít”. Az apostolnak nem ilyen a lelkülete. Sokkal inkább imádságos. És ez az, ami számunkra is fontos. Ha nem csupán a saját erőnkre akarunk támaszkodni, hanem imádságos lélekkel kérünk valamit Istentől, jobban számíthatunk az eredményre.

Az élet örömhírét halljuk ki mind a két csodából. Akár a beteg meggyógyításáról, akár a halott feltámasztásáról van szó: az élet győz. Isten erejéből, apostoli (emberi) közreműködéssel. Hát nem igazi öröm ez?

Ivancsó István

A hét liturgiája

A év

MÁJUS 3., HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA (Szent Fülöp és Szent Jakab apostolok, Tímea, Viola) – ApCsel 2,14a. 36–41 (*Isten Úrrá és Messiássá tette Jézust.*) – 1Pét 2,20b–25 (*Megtértetek lelketek Pásztorához.*) – Jn 10,1–10 (*Én vagyok a juhok kapuja.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 85 – EE 551, 416, Ho 85 – EE 104, Ho 142 – EE 548, Ho 205 – EE 224.
MÁJUS 4., HÉTFŐ – Szent Flórián vértanú emléknapja vagy Boldog Ceferino Giménez Malla cigány vértanú emléknapja (Szilvánusz, Mónika) – ApCsel 11,1–18 – Jn 10,11–18.
MÁJUS 5., KEDD (Gyöngyi, Györgyi, Gotthárd, Júlia) – ApCsel 11,19–26 – Jn 10,22–30.
MÁJUS 6., SZERDA (Savio Domonkos, Ivett, Frida, Zsóka) – ApCsel 12,24–13,5a – Jn 12,44–50.

13,26–33 – Jn 14,1–6.
MÁJUS 9., SZOMBAT (Gergely, Édua) – ApCsel 13,44–52 – Jn 14,7–14.
MÁJUS 10., HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA (Avilai János áldozópap, Ármin, Jób, Pálma) – ApCsel 6,1–7 (*Kiválasztottak hét jó hírben álló, Szentlélekkel eltelt férfiak.*) – 1Pét 2,4–9 (*Választott nép, királyi papság vagytok!*) – Jn 14,1–12 (*Én vagyok az út, az igazság és az élet.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 84 – EE 550, 416, Ho 89 – EE 110, Ho 134 – EE 555, Ho 88 – EE 107.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Utánamegy az elveszettnek

A ma is használatos liturgikus ruházat eredete a múlt homályába vész. Mivel a legtöbb ruhadarab a késő ókor, a kora középkor öltözködésének jellemző eleme volt, a kutatóknak nincs könnyű dolguk, amikor ezek jelentését szeretnék meghatározni. Mérvadó történeti támpont híján így nyerhet allegorikus értelmet egy-egy liturgikus ruhadarab.

Az egyházi rend tagjainak megkülönböztető liturgikus ruhája a stóla. Ezt a sálra emlékeztető ruhadarabot a püspök és a pap „a nyakában és mellén viseli”, ahogyan a *Római misekönyv* általános bevezetője fogalmaz. A tridenti miserend még külön imát írt elő a pap számára, amit akkor mondott, amikor a liturgiára készülődve magára öltötte a stólát: „Add vissza nekem, Uram, a halhatatlanság stóláját, amelyet első szülőmben elvesztettem, s jóllehet méltatlanul vállalkozom a te szent szolgálatodra, mégis részem legyen az örök jutalomban.” (*Müller Lajos* SJ fordítása.) Ez az ima talán a Jelenések könyve 6–7. fejezetére utal, ahol az üdvözült vértanúk seregét fehér ruhába öltözve látjuk, amit *stola* névvel illet a Szentírás latin fordítása, a Vulgata. Amikor az egyházi szolgálattevőknek erre az öltözetére gondolunk, talán méltán jut eszünkbe az a mindhalálíg vállalt hűség, amit az Egyház szolgálatában fogadnak, és aminek jutalma Istennél, az örökkévalóságban van elrejtve.

A püspöki, papi stóla viselésének van egy másik szép, szimbolikus jelentése, ami talán nem is független ettől az elsőtől. Annak a szolgálatnak, amire a püspök és a pap meghívást kapott az Egyházban, elidegeníthetetlen, talán leglényegesebb vonatkozását mutatja meg ez a ruhadarab, erre emlékezteti viselőjét. A nyak-

ban viselt stóla utal a Lukács-evangéliumban Jézus által felidézett pásztorra és nyakában a bárányra: „Ha valakinek közületek száz juha van, és elveszít közülük egyet, nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a pusztában, és nem megy-e addig az elveszett után, amíg meg nem találja? S ha megtalálta, örvendezve a vállára veszi, hazamegy, összehívja a barátait és a szomszédait, majd így szól hozzájuk: »Örüljetelek velem, mert megtaláltam elveszett juhomat.« Mondom nektek, hogy ugyanígy nagyobb öröm lesz a mennyben egyetlen bűnös megtérésén, mint kilencvenkilenc igaz miatt, akinek nincs szüksége megtérésre.” (Lk 15, 4–7) Ez a pásztor maga az Atya, és ennek az isteni minőségnek a munkatársa a püspök és a pap.

Most, Jó Pásztor vasárnapján mi, papok is emlékeztessük magunkat arra, hogy a stóla nem erőt demonstrál, nem hatalmi jelvény, nem kiváltságot tesz közszemlére, hanem azt a pásztori szolgálatot jelöli, amit a püspök és a pap életreszólóan a nyakába vett: hogy utánamegy az elveszettnek, és azon fáradozik, hogy a rábizottaknak „életük legyen, és bőségben legyen” (Jn 10,10).

Ahogy *Szent Benedek Regulája* kéri az apátot a bűnös testvérről szóló fejezetben: „Tudnia kell ugyanis, hogy beteg lelkek gondozását vállalta magára, nem pedig zsarnoki uralmat az egészségesek fölött. Kövesse a jó pásztor atyai példáját, aki otthagya kilencvenkilenc juhát a hegyekben, és elment az egy eltévedtet megkeresni és annak gyöngeségén annyira szánakozott, hogy szent vállaira kegyeskedett venni, és így vitte vissza a nyájhoz.” (RB 27,6.8–9)

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Szent Flórián

Május 4.

Katonatiszti családból származott, és belőle is a császári hadsereg tisztje lett. Mint kiszolgált katona Noricum tartományban telepedett le.

Diocletianus császár alatt, 303-ban egyházüldözés tört ki. *Flórián* megtudta, hogy az Enns-parti Laureacumban (ma: Lorch) elfogtak negyven keresztényt, és útnak indult, hogy segítsen rajtuk. Útközben keresztényekre vadászó katonákkal találkozott. „Ne fáradjatok tovább a keresztények kutatásával, hiszen én magam is az vagyok. Forduljatok meg, és jelentsétek a parancsnoknak” – mondta nekik legendája szerint.

A bíró először nyájasan beszélt vele: „Jöjj velem, és bajtársaiddal együtt áldozz az isteneknek, s velük együtt ismét élvezni fogod a császár kegyelmét.” Flórián megtagadta ezt, és amikor a bíró kínpaddal fenyegette, így imádkozott: „Uram, Istenem, benned reméltem, tehát soha meg nem tagadhatlak. Kész vagyok érted szenvedni, és feláldozni az életemet, csak adj erőt a szenvedéshez, és végy fel választottaid sorába, kik előttem megvallották szent nevedet.” A bírónak pedig ezt mondta: „Míg földi fegyvert hordtam, titkon szolgáltam Istenemet, és a sátán soha nem bírt elidegeníteni tőle. Most a testem ugyan a hatalmadban van, de a lelkemnek nem ártatsz, mert az egyedül Istené. Engedelmeskedem pa-

rancsaidnak, amennyiben mint katona ezzel tartozom, de arra senki nem kényszeríthet, hogy bálványokat imádjak!” Miközben botozták, kijelentette: „Tudd meg, hogy semmiféle kínzástól nem félek! Gyűjtass máglyát, és én Jézus Krisztus nevében örömmel lépek rá. Íme, most áldozatot mutatok be Uramnak, Istenemnek, aki megerősített, s e megtiszteltetésre méltatott engem.”

Egykori katonatársai vitték kivégezni. Megkötözték, malomkövet kötöttek a nyakába, és felállították a híd korlátjára, de egyikük sem merte a vízbe taszítani. Hosszú idő után arra jött egy fiatal katona, aki nem ismerte Flóriánt, és belökte a folyóba. Amikor azonban kíváncsian utánatekintett, hogy lássa, amint elmerült, megvakult.

Flórián sírja fölé templomot építettek, amely előbb a bencések, majd a lateráni kanonokok gondozásába került. Körülötte, Linztól délre épült ki a mai híres kegyhely, Sankt Florian. Tisztelete főként Bajorországban, Ausztriában és Magyarországon terjedt el.

L. K.

Együttműködés, felelős hozzáállás, fegyelmezettség

Beszélgetés Kuminetz Géza rektorral

(Folytatás az 1. oldalról.)

Elsőre talán meghökkentő azt állítanunk, hogy a rendkívüli kihívás pozitív következményekkel is járt. Mégis, amikor a kollégák egy emberként, egymással összefogva naponta tettek erőfeszítéseket a sikeres indulásért, a közös cél mindnyájunkat összekovácsolt. Nem számított, hogy a technikai háttérhez szükséges eszközök beüzemelése, az online órák megtartására és az előadások felvételére kialakított terem berendezése meddig tart, mindezek mennyi időt és energiát vesznek igénybe.

Természetesen mi is számtalanszor néztünk szembe akadályokkal, kudarcokkal, ami nemcsak a felkészülési időszakra, hanem bizony a távolléti oktatás első hónapjára is igaz. Ám mindezt azzal a tudattal éltük meg, hogy a minőségi oktatás kereteinek és feltételeinek biztosítása közös érdekünk és feladatunk.

Büszkéek vagyunk rá, hogy a folyamatban lévő kurzusok esetén maradéktalanul sikerült az átállás. Az oktatók az egyetem által kínált technikai megoldásokból és saját lehetőségeikből merítve mindaddig sikeresen helytálltak. Azoknak a kurzusoknak az esetében, amelyek nem igénylik az élő videokapcsolatot, a tananyagoknak a hallgatókhoz való eljuttatása volt a legfőbb cél. Ezek gyakran új elemeket is tartalmaznak, például a szokásos PowerPoint-prezentációk hangos magyarázatot, hogy a jelenléti oktatás magyarázó funkciója pótolható legyen. De volt olyan oktatónk is, aki a kamerával felszerelt, élő adásra is alkalmas terméink egyikében valós idejű előadást tartott, amit élőben közvetítettünk a kurzus résztvevőinek. Mások videóra veszik a saját előadásukat, és azt megosztva segítik a hallgatók felkészülését. Ismét mások külön otthoni feladatokat adnak, és azok megoldásáról tartanak utóbb videokonferencia jellegű konzultációt. Az oktatók és a hallgatók közötti kapcsolat – a személyes találkozás hiányá-

ban – valóban átalakult, az eddigi tapasztalataink szerint azonban a hallgatók többsége is megértette, hogy a jelenlegi helyzetben a félév sikere leginkább az együttműködésen, a felelős hozzáálláson és fegyelmezett munkán múlik.

Hogyan fogadták a változást a diákok és az oktatók?

– A 41/2020. (III. 11.) kormányrendelet kihirdetése után egy hét, a rendkívüli tavaszi szünet szükséges és alkalmas volt a távolléti oktatásra való felkészüléshez. Az oktatók egy részének már volt távolléti oktatási tapasztalata, mások most ismerkedtek meg az ebben rejlő kihívásokkal és lehetőségekkel. Eddig is alkalmaztunk az oktatásban digitális tananyagokat, ezeket most is fel tudjuk használni, illetve bővíteni lehet őket, például a levelező képzésekhez használt tantárgyi segédanyagokat. A távoktatás oktatói és hallgatói oldalról is legalább annyi munkával jár, mint a rendes tantermi oktatás. A hallgatók visszajelzései folyamatosak:

„

Az bizonyosnak tűnik, hogy a távolléti oktatás során bevezetett és alkalmazott módszerek, valamint a rendkívüli időszak alatt szerzett tapasztalatok fontosak lesznek a jövőre nézve is.

kérdeznek, letöltik a dokumentumokat, küldik a megoldásaikat.

Panaszok eddig kevésbé voltak jellemzők, sokkal inkább kérdések érkeztek, ami ebben a helyzetben természetes, és folyamatosan igyekezzünk is megválaszolni őket. Az egyetem központi Facebook-oldalán, valamint a ka-

rok honlapján egyaránt elérhető egy „gyakran ismételt kérdések” rovat, kifejezetten a távolléti oktatással és ügyintézésrel kapcsolatos hallgatói kérdésekre adott válaszokkal. Ezt állandóan frissítjük az új rendeleteknek és egyetemi tanácsi határozatoknak, illetve a kari hatáskörű rendelkezéseknek megfelelően. A hallgatói önkormányzat a Bölcsészeti és Társadalomtudományi Karon jelenleg felmérést végez a hallgatók körében a távolléti oktatás tapasztalatairól. Ennek eredményeit hamarosan meg fogják osztani a vezetéssel, így azokat is fel tudjuk használni a továbbiakban.

Az egyetem sokszínű, oktatóink és hallgatóink sokfélék, és a jelenlegi helyzetet mindenki a saját szűrőjén keresztül szemléli, értékeli. Fontosak számunkra ezek a benyomások, tapasztalatok, hiszen azon vagyunk, hogy ezeket megismerve, ezekből tanulva még eredményesebbek lehessünk. Az elmúlt hetekben blogunkon sok más, hasonlóan érdekes és fontos egyetemi írás mellett oktatóink, hallgatóink tollából származó véleményeket is megjelentettünk.

Kellett-e esetleg változtatniuk a követelményeken a különböző károknak, tanszékeknek?

– Oktatóink a távolléti oktatás indulásakor minden esetben egyeztetették a hallgatókkal a kurzussal kapcsolatos elvárásokat, követelményeket. Általános szabályként a félév elején meghirdetett követelményrendszer csak úgy módosulhatott, hogy az ne jelentsen indokolatlan többletterhelést a hallgatók számára. A technikai megoldások terén folyamatosan bővítettük a kínálatot, a megfelelő eszköz, felület kiválasztásában az oktatók szabad kezet kaptak. Az írásos anyagok feltöltésére, valamint a hang- és videoanyagok továbbítására kezdetől fogva volt lehetőség, sőt, bizonyos keretek között az előadások élő közvetítése, előzetesen felvett előadások jelszóval védett, privát csatornán történő közzététele is megoldhatóvá vált (egyebek mellett a Neptun rendszer Neptun Meet Street (NMS) modul és a Microsoft Teams szolgáltatásainak igénybevétele).

Hogyan oldható meg a távoktatás ott, ahol valamilyen gyakorlati elem is része a képzésnek?

– A személyes találkozás hiánya természetesen jelentősen megnehezíti azoknak a kurzusoknak az eredményes

teljesítését, ahol a gyakorlatnak különösen nagy a jelentősége. Számtalan ilyen képzésünk van jelenleg is. Ezekben az esetekben oktatóink az online megoldásokkal élve, változatos képzési anyagokat összeállítva, ahol csak lehet, interaktív szituációkat teremtve igyekeznek átadni a tananyagot a hallgatóknak.

Hogyan tudják majd megoldani a szükséges vizsgák letételét?

– Személyes jelenlétet igénylő vizsgák – a záróvizsgák kivételével – a veszélyhelyzet fennállása alatt nem szervezhetők. A számonkérésre az oktatók egyéb, az adott tantárgy szakmai követelményeihez igazodó megoldásokat – elektronikus vizsga, írásbeli beszámoló, videohívásos szóbeli vizsga – dolgoznak ki.

Gyakorlati tárgyak esetében eddig sem a zárthelyi dolgozat volt az egyedüli számonkérési forma. Az oktatók olyan feladatokat igyekeznek adni a hallgatóknak, amelyek a tananyag kreatív feldolgozását igénylik, és ezek teljesítését határidőre kérik. A vizsgák lebonyolítására is kiterjenek az Egyetemi Tanács tanulmányi és vizsgaszabályzatot érintő átmeneti rendelkezései: „Vizsgát csak elektronikus for-

mában lehet megszervezni a Neptun rendszer vagy más elektronikus kapcsolattartási eszköz segítségével. Amennyiben az elektronikus vizsgát írásban, a Neptun rendszer használatával szervezik meg, úgy arra a jelen paragrafus rendelkezései az irányadók azzal, hogy a vizsga az Egyetem helyiségében nem szervezhető. Amennyiben a szóbeli vagy írásbeli elektronikus vizsgát nem a Neptun rendszer használatával valósítják meg, úgy a vizsga feltételeiről és az adott elektronikus eszköz használati szabályairól az érintett oktató köteles a hallgatót a szorgalmi időszak utolsó napjáig megfelelően tájékoztatni.”

A felvételi rendje miben változik?

– A képzőhelyek és az Oktatási Hivatal egységes szabályozásra készül, ami feltehetően maximálisan figyelembe fogja venni a jelentkezők érdekét. Már megkezdődtek az egyeztetések. Személyes megjelenést igénylő alkalmassági vizsgákra várhatóan nem kerül sor.

Ön szerint a szükség miatt most bevezetett módszerek használata milyen változást hozhat a jövő oktatásában?

– Az bizonyosnak tűnik, hogy a távolléti oktatás során bevezetett és alkalmazott módszerek, valamint a rendkívüli időszak alatt szerzett tapasztalatok fontosak lesznek a jövőre nézve is. Oktatóink és hallgatóink kényszerűen olyan platformok kezelésében szereznek most jártasságot, amelyekre később is bármikor szükség lehet. Biztosak vagyunk abban, hogy a befektetett energia, igyekezet és nem utolsósorban az oktatók és a hallgatók közös erőfeszítései egyáltalán nem hiábavalók, hiszen a most elsajátított és begyakorolt módszerek egy része a személyes jelenlétén alapuló oktatásban is használható lesz.

Baranyai Béla
Fotó: Lambert Attila

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) idén is ingyenesen letölthető matricacsomagot készített a Magyarországon is elterjedt Viber csevegőalkalmazás keretében, Reménycsomag néven.

A sokak által használt csevegőszolgáltatásokban az emoji (hangulatjelek) mellett már lehetőség van matricákkal is kifejezni mondanivalónkat, amelyek használatával egyszerűbben, gyorsabban és akár kifejezőbben is kommunikálhatunk.

A Magyar Katolikus Egyház fontosnak tartja, hogy a kommunikáció olyan területén is jelen legyen, amelyet a mai digitális korban az emberek a fiatalok nap mint nap használnak. Ezért az április 20-ától egy hónapig ingyenesen letölthető, harminc matricából álló csomagban a minden-

napokban, ünnepi eseményeken, az élet számos területén előforduló helyzetekre lehet találni szeretettel teli, kedves üzeneteket. A matricák célja, hogy az emberi kommunikáció lehetőleg minél több területét átjárja az igazi, önmagunkon túlmutató

szeretet, és így a keresztény értékek is megjelenjenek ezekben az üzenetekben.

A csomag megalkotásával a Katolikus Egyház egyrészt nyitni szeretne minden célcsoport felé, másrészt arra akarja felhívni a figyelmet, hogy

azokon a társadalmi területeken, ahol az Egyház a szolgálatait végzi, nekünk, felhasználóknak is van feladatunk, kapcsolódjunk be ebbe a tevékenységbe mi is.

A matricacsomag a Magyar Katolikus Egyház 2020. február és május

között zajló szja-1%-os kampányának része, amely során az Egyháznak a társadalom körében – az oktatás, a család, a rászorulóknak segítése és a lelki közösség területén – végzett szolgáltatára hívják fel a figyelmet.

A matricák megtalálhatók a Viber-matricaáruházban, Reménycso-

mag néven, illetve 2020. május 20-áig letölthetők a következő linkről: https://stickers.viber.com/pages/hcc_hu?redir=1

Forrás és fotó:
MKPK
Sajtószolgálat

Reménycsomag

Viber-matricákkal a keresztény értékek mellett

Szükségünk van egymásra

Dyekiss Emilné Marika karítászvezető a járvány üzenetéről

A Káposztásmegyeri Szentháromság Plébánia karítászvezetőjét, Dyekiss Emilné Marikát az elmúlt hetek, a járványhelyzet tapasztalatairól kérdeztük.

Működésüknek megvannak az elmúlt évtizedek alatt kialakult kezei, amelyek az Önök által segített emberek helyzetének ismeretéből fakadnak, és ahhoz igazodnak. Am több mint egy hónapja minden megváltozott, a világ felfordult. Erre nem lehetett felkészülni. Hogyan alkalmazkodtak az új körülményekhez, igényekhez?

– Harmincévesek vagyunk, és a kapcsolatrendszerünk is ugyanennyi idős. Ez segített, hogy gyorsan alkalmazkodjunk az új helyzethez. Az önkormányzatnál régóta kiválóan összedolgozunk; ennek újabb bizonyítéka, hogy a mi bevonásunkkal, egy számunkra ismeretlen adományozó jóvoltából most már harmadik hete ingyenebédet biztosítanak ötven ember számára. Az Élelmiszerbankkal hasonlóan jó a kapcsolatunk. Az elmúlt hetekben már a negyedik pályázatunkat fogadták el: konzerveket, joghurtot, margarint, édességet, üdítő-

telepen, így gyakran hírt kaptunk arról, ki hogyan éli meg ezeket a vészterhes időket. És általában pozitívak a tapasztalatok. A történetek arról szólnak, hogy az emberek összefognak, az ismerősök, szomszédok segítőkészek. Valaki egyenesen úgy fogalmazott, hogy most nagyon kellemesen csalódott az emberekben, mert a járvány a jót hozta ki belőlük, amit ő egyáltalán nem gondolt volna.

A karítászboltunk is zárva tart, de ez nem vált akadályává a ruhák leadásának: mindenki leteszi a zacskókat, zsákokat az ajtó elé, az egyik kolégánk pedig, aki mindennap megy gondozni a kertet, beviszi őket. Hely szerencsére van még, mivel a templom eleve úgy épült annak idején, hogy a karitásznak ne legyenek rakározási nehézségei.

Mi segített a gyors átállásban? Hogyan hangolódtak rá a válságüzemmódra? Milyen alapkérdéseket kellett újragondolniuk?

ezelőtt ránk bízott üres plébániáról irányítom a munkát. Az egyik legtöbbet dolgozó segítőt (Bernáth Jánosné Panni – az Új Ember korábbi munkatársa) naponta legalább háromszor felhív, hogy elmondja, mi érkezett, ki fordult hozzánk, melyek a halasztást nem tűrő teendők.

Egyházközségünk egyik tagja, Király György a Máltai Szeretetszolgálatnál dolgozik, és roppant melegszívú, segítőkész ember. Gyakran egyeztetünk, közösen döntünk. Megnyugtató, hogy ha nagyobb baj lenne, általa komolyabb anyagi segítségre is számíthatnánk, úgy, ahogyan ez karácsony előtt is történt. Most még nem tartunk itt, de elérkezhet az a pillanat, amikor az általunk támogatott családok helyzete tarthatatlanná válik. Az egyházközségünk alapítványának is van egy karitatív alapja, amely bizonyos összegeket fel tud szabadítani ilyen célokra, de ez a háttér biztosítékot jelent számunkra.

Hogyan mérték fel, hogy az új helyzetben kinek és mivel tudnak a leghatékonyabban segíteni?

– Békeidőben 357 családot támogatunk, a számuk most heti egy-hárommal növekszik; új meg új, segítséget kérő hívások, üzenetek futnak be hozzánk. Érzékeljük azt is, mennyivel nagyobb teher hárul most a szülőkre az iskolák

bezárása, a gyerekek otthoni tanulása miatt. Most fokozott mértékben kell segíteniük a pedagógusokat, jobban oda kell figyelniük, mit művel az a gyerek a gép előtt ülve. Emellett az otthoni teendőket is ugyanúgy el kell végezniük, mint máskor. Sokan csak éjfél után, kimerülten kerülnek ágyba, és nyomasztja őket, hogy a folyamatos otthon tartózkodás növeli a villany-, a gáz- és a vízköltséget. És a gyerekeket persze etetni is kell. Még szerencse, hogy aki rászorul, most is elmehet az

terem kedvezményes, az önkormányzat által támogatott árú menüt is házhoz szállít.

Hogyan hatott és hat Önre ez a sokakat pánikba ejtő járvány?

– A legkisebb gyermekem a dunakeszi mentőállomás vezetője. Már a kezdet kezdetén figyelmeztetett, hogy óriási a baj. Meghívott egy közös főzésre és ebédre, annak tudtában, hogy utána sokáig nem fogunk találkozni, hiszen fertőzött betegek között fog dolgozni. Az otlétem alatt kapta

közösség vállal egy állomást, és egy hónapon keresztül annak szellemében él. Amikor aztán a keresztyűn találkozunk, már egyhavi lelki tapasztalatunkat adhatjuk át egymásnak. Az együttlétünk idén online valósulhatott meg, de ha lehetséges, ez még a szokásosnál is meghatóbbá tette. Látni és hallani a többiek az ország e távoli pontjairól óriási erőt adott nekem. Azt éltem meg, hogy nincs az a baj, ami kikezdehetné a közösségünket, az összetartozásunkat.

Milyen mélypontokat és örömeiket tapasztalt meg az elmúlt hetekben?

– Óriási örömet jelentett számomra, hogy az önkormányzat szociális főosztályának vezetője, Pósné Pécsi Szilvia – akit eddig nem ismertem – rendkívül kedvesen, segítőkészen keresett meg, és felajánlotta elosztásra az ingyenebédet. Azóta is beszélünk telefonon, hogy egységben legyünk. Meghatott, hogy ez a helyzet mekkora erővel érvényteleníti a politikai hovatartozás jelentőségét, és egyesíti a jóakarátú embereket. A másik, ami most – már nem először – elgondolkodtatott, a segítő emberek hatalmának kérdése volt. Egy segítőnk egyszer a karitás hitványán kétségbe vonta, hogy karitás

italokat kaptunk tőlük, amelyek 130-140 családhoz jutnak el. A templom alagsorában lévő karításhelyiségben állítjuk össze az egységcsomagokat. A többség ezeket a bejárati ajtó előtt veszi át, de az önkéntesek ki is szállítják, ha szükséges. Az Élelmiszerbankkal együttműködve immár harmadik éve mindennap átveszünk a lakótelepi Alditól az előző napi pékáru- és zöldségmaradékot, és eljuttatjuk a rászorulókhhoz. A járvány idejére ezt a feladatot az önkormányzat átvállalta tőlünk. A közhasznú munkát irányító vezető zacskózza be a sütit a beosztottjai, a közfoglalkoztatottak számára, akik – mint tudható – általában igencsak rászorulnak az ilyesfajta segítségre. Az újpesti nagycsaládos egyesület varró szakköre most nem működik, de a gépeit kölcsönözte családoknak, így jó pár anyuka maszkokat varr, adományba kapott anyagokból. Voltak, akik a régi laptopjukat ajánlották fel örökbe vagy kölcsön, hogy a diákok otthoni tanulását megoldhatóvá tegyék a sokgyermekes családok számára.

Jóleső a figyelem, a munkánk elismerése. Felhívtam például az országgyűlési képviselőnk munkatársa, hogy megkérdezze, miben segíthetnek. Sokakat ismerünk a lakó-

óvodai-iskolai ingyenebédért. Nálunk a kerületben ez jól meg van szervezve, és két ét-

a telefont az Országos Mentőszolgálat vezetésétől a teljes és állandó készletügyi állapot bevezetéséről, a veszélyhelyzetről. Én akkor még túlzottan éreztem az aggodalmát, de megbeszéltük, hogy Ordacsehibe költözöm. Itt igen hasznosan töltjük a napjainkat. Festünk, mázolunk, apróbb javításokat végzünk az egyik munkatársammal. De van időnk olvasásra is. Legutóbb például Varga László kaposvári püspök könyvébe mélyedve töprengtem el a jelenlegi helyzeten. Úgy tűnik, kicsit elszaladt a világ: túlzásba vitte a vásárlást, a habzsolást, és megfélemlített a lényegről. Arról, hogy embernek lenni valójában azt jelenti: szeretni és szeretve lenni. Talán felfogható ez a járvány az erre való figyelmeztetésként is. A nagypénteki keresztyűnk a kiserdőben szoktuk járni. Régi hagyományunk, hogy minden

szosként hatalma lenne. Pedig sokak sorsa függ tőlünk, és napról napra, hétről hétre döntenünk kell, kinek hogyan segítsünk. Ez olyan hatalom, amit gyakran nehéz teherként él meg az ember, hiszen óriási felelősséggel jár.

Mire jött rá, mit tanult mostanában a válság hatására? És miért a leghálásabb?

– Olyan időket élünk, amikor különös erővel tapasztaljuk meg, milyen fontosak vagyunk egymás számára. Családtagok, közösségek, papok és hívek egyaránt. Több mint egy hónapja el vagyunk zárva egymástól, és ez egyre erősebb hiányérzetet kelt bennünk. Világossá teszi, hogy mindannyian másokra vagyunk utalva.

Kiss Péter
Fotó: Káposztásmegyeri Karitás

Nagy bajban ne legyünk kicsinyesek

Interjú Pál Ferivel a járványról és lehetőségeinkről

Pál Ferit, az angyalföldi Szent Mihály-templom papját, mentálhigiénés szakembert kérdeztük a koronavírus okozta járványról, a lehetőségeinkről és arról, hogy mit tehetünk.

Hogyan látod ezt a mostani helyzetet? Nevezhetjük válságnak?

– A válsághoz általában az kapcsolódik, hogy elégtelennek bizonyulnak a szokványos megoldási módok, rutinok. Most olyan magatartásformákat szükséges előtérbe helyezni, amelyekről sokunknak nem volt vagy kevesebb tapasztalata, ráadásul a döntéshozók sem éltek még át ilyesmit. Egy válságban legtöbbször létrejön az érzelmi, tudati beszűkültség. Ezt most is tapasztalhatjuk. Eltűnik vagy töredezetté válik a jövőkép, bizonytalanná válunk, és ezért keresünk kapaszkodókat. Esetleg túlságosan a jelenre fókuszálunk. A válságban lévő ember számára azok a személyek lesznek fontosak, akik a számára segítséget nyújthatnak, és elveszítheti a kapcsolatot azokkal, akik segítségre szorulnak. Ha valaki ilyenkor önzőnek tűnik, valójában nem feltétlen az, mert a krízis miatt nem tud úgy mérlegelni, mint más esetben. Ráadásul vannak olyanok is, akik a nehéz időkben hatékonyabban működnek, mint egyébként.

Mi az amit leggyorsabban megtehetünk?

– Érdeemes meghatározni, hogy mi minden segíti a stabilizációnkat. Ha pedig ezeket megtaláltuk, érdemes nem pótcselekvésként tekinteni rájuk, hanem a lelkünk életképességének tartani, még ha nem is tűnnek túl logikusnak.

Megosztanál egy-két önstabilizáló technikát?

– Kisgyerekeket vizsgálva állapították meg, hogy ha magukra maradnak és félnek, sokan elkezdenek énekelni. Ez egy ősi önstabilizáló technika. Van, akinek az esik jól, hogy beül a kádba fél órára a finom meleg vízbe. Van, aki szeret bekucorodni az ágyába, és ott magzatpózban elaludni. Ezek nem a lustaság vagy pótcselekvés tünetei, hanem önstabilizáló technikák. A tudatosságnak abban van nagy szerepe, hogy eldönthetjük, nem akarunk mások megkárosítása vagy fenyegetése révén jobban érezni magunkat.

Van sorrendje az önstabilizációnak, hol van a helye az önmagunkra és a másokra való gondolásnak?

– Amikor vízi cserkészkedtem, megtanultuk azt, hogy mit kell tennünk, ha felborul a kajak vagy a kenu. Az első, hogy helyezd magad biztonságba. Ha ez sikerült, nézd meg, hogy hogyan segíthetsz másoknak. A következő hogy keressük meg az evezőt. Vagyis azt az eszközt, ami a leginkább a segítségünkre le-

”
Megértővé akkor válunk, ha a másik ember igazságát, tapasztalatát önmagunk igazságaként, lehetséges tapasztalataként ismerjük el.

het. Ezután keressük meg a hajót, amit szintén érthetünk átvitt értelemben is. Végül szedjük össze a holminkat. Ez egy használható modell, éppen nehéz helyzetekre kidolgozva.

Rég töltöttek ilyen hosszú időt együtt összezárva a családtagok otthonaikban. Mire kell figyelniünk?

– A szakirodalom azt mondja, hogy a legtöbb ember nem akkor változtat és változik, amikor szükséges vagy itt van az ideje, hanem amikor egy külső erő erre kényszeríti, vagy ha a belső szenvedés nyomása elég nagy. Sokaknál most mind a két tényező megjelent. A változás felől nézve lehetőségünk van arra, hogy az életünket jó irányba mozdítsuk. Nem részvét nélkül mondom, de most átgondolhatjuk, hogy milyen irányban érdemes változnunk és változtatnunk. A körülmények ne határozzanak meg mindent. Föltehetünk magunknak kérdéseket: milyenné szeretnék alakulni, mi az, amit fölfedeztem, mit éltem át, mi mélyült el bennem? Főképpen pedig mi növelte bennem az életet, és mi nem? Mi jelentett áldást és mi nem?

Nagyon fontos, hogy ezeket a felismeréseinket ne en-

”
Ha valaki képes magára találni, előhívni az erőforrásait, és Istenre támaszkodva képes másokon segíteni, az a legjobb, mert akkor ő másokért cselekedve eljut a saját egyensúlyához is.

gedjük el. A válság véget fog érni, létrejön majd egy új egyensúly. Egy vagy két év múlva sokan a mostani nehézségekben felismert értékeket szem előtt fogják tévesztetni. De mindig lesznek olyanok is, akik nem engedik többé kicsúszni a kezükből azt, amit

már egyszer megragadtak vagy ami a szívüket megérintette.

Anselm Grün bencés szerzetes a járvány elején azt a frappáns tanácsot mondta: védem magam,

hogy téged védjelek. Könnyű ezt elfogadni?

– Elfogadni könnyű, de megvalósítani nehezebb. Az a nagy kérdés, hogy a válság okozta beszűkült állapotból milyen gyorsan és hogyan tudok kikászálódni.

A magamért érzett félelmem és a másokért érzett aggodalom között mi a kapcsolat?

– A számunkra fontos személyek az önazonosságunk részeivé lesznek. Tehát az önazonosságunknak társas jellege is van. A másokért való aggodalmunkban mi is benne vagyunk. Ezért egy külön feladat, kihívás úgy cselekednünk másokért, hogy az valóban az ő javukat szolgálja, ne csak a mi komfortérzetünket növelje. Ha valaki képes magára találni, előhívni az erőforrásait, és Istenre támaszkodva képes másokon segíteni, az a legjobb, mert akkor ő másokért cselekedve eljut a saját egyensúlyához is. Az a tapasztalat, hogy ez nem mindig sikerül. Ilyenkor felszabadító lehet azt elismerni, hogy vannak időszakok, amikor valamit azért is kell magunkért megtennünk, hogy később fel-

színre kerülhessenek azok a tényezők, amik ismét a másokhoz fordulást mozdítják elő.

Ezt a helyzetet most túlélni kell vagy megélni?

együtt az emberi méltóságáért is cselekszik. Elsősorban tehát nem tanácsokat kell adnunk, hanem hozzájárulni a másikhoz, hogy visszataláljon az emberi méltóságának a meggyőződéséhez. Ebben segíthet, ha hasznos információkat adunk és akár vele együtt hordozzuk az igazság terhé.

A második az érzelmi összetartozás megélése és kifejeződése. Ez több, mint együttérzés, mert ilyenkor tudatosan fektetnek energiát abba, hogy átéljem azt a helyzetet, amiben a másik ember van. Megengedem magamnak, hogy átéljem azt, amit te élsz át, onnan lássak, ahonnan te látsz, sőt, onnan lássam magam és a helyzetet is, ahol te vagy. Ennek az a szépsége, hogy nem kell igazat adnom neked. Fenntarthatom azt, hogy nem értek veled egyet, de érzelmileg melletted vagyok. Gondolhatom azt, hogy ahogyan te látod, az túlzás, de például megértem, hogy a stressz már legyengítette az ellenálló képességet. Sok-

Mi segítheti a megbecsülésünk fennmaradását?

– Például ha tudatosítjuk magunkban, hogy ő is Isten gyermeke, hogy Jézus testvére vagy a Szentlélek temploma. Vagy ha előhívjuk magunkban azokat az élményeket, amik miatt régebben értékesnek láttuk őt. A másik ember mindig több, mint akivel itt és most nehézségem támadt.

A negyedik a biztonság és a biztonságérzet. Egyrészt hogy megtaláljam a biztonságérzetemet, másrészt hogy mellettem mások is biztonságban érezhessék magukat. Nem elég azt tudatosítani, hogy Isten üdvözíteni akar, az is fontos, hogy kidolgozzam azt az utat, hogy ez miként lehet élményszerű számomra. Hogy ne csak gondolat legyen, hanem szilárd talaj a lábam alatt.

Hogyan lehet ezt megtenni?

– Ennek vannak egyszerű technikái: relaxáció, testmozgás, légzőgyakorlatok, imagináció, autogén tréning. Ezekre a lakásban is lehetőségünk van. A legegyszerűbb élettani változásokat a testünket használva tudjuk létrehozni.

Spirituális területen mit tehetünk?

– Nagyon érdemes visszamélekezni azokra a spirituális élményekre, amikor át is éltük azt, amit a hitünkben meg szoktunk vallani. Ha kimondom azt, hogy Isten szeretet vagy a gondomat viseli, lehet, hogy semmilyen változást nem idéz elő. De ha előhívom azt az élményemet, amikor ezt meg is éltem, akkor annak már lehet hatása. Azonban nem elég csak fölidézni vagy rágondolni, hanem a légzés, testtartás szabályozásával magát az élményt szükséges újra átélnem. Ez akkor lesz hatékony, ha megjelenik előttem a hely, a táj, a környezet, a hangok, színek, illatok – és akkor ismét benne vagyok a tapasztalásban. A tudatos emlékezés önmagában is meghozhatja a biztonságérzet megerősödését. Összefoglalva, hogy az életem nem a vírus, hanem Isten kezében van.

Közösségben mit tehetünk?

– Fontos, hogy legyen időnk magunkra, de másokra is, legyen helye és módja az együttlétnek, de az elvonulásnak is. Adjunk egymásnak teret, fizikailag is. Legalább egy kis sarkot. A lényeg, hogy a család többi tagja is tudja, hogy az az ő saját helye, ahol egyedül lehet. Jelentősége lehet annak is, hogy legyenek körülöttünk a saját kedves tárgyaink. Játshatunk is egymással. A játék eltereli a figyelmünket a szorongásunkról, felidéz valamit a gyermeki világból, amikor nagyon kevés is elég volt ahhoz, hogy jól legyünk. Azt is mondhatom, hogy nagy bajban ne legyünk kicsinyesek.

**Baranyai Béla,
Kuzmányi István
Fotó: Merényi Zita**

Házasságkötésüket a vírus sem akadályozhatta meg

(Folytatás az 1. oldalról.)

Lelkesen készülődtek, izgatottan számolták vissza a napokat, hogy elköteleződésüket megpecsételve a tavasz során szentségi házasságban köthessék össze az életüket. Meghívót terveztek, szervezték a nászmisés esküvőt, a lakodalmat, és a közösségi médián keresztül is hívták barátait, rokonaikat a május 15-ére tervezett esküvőre. A Szent Mihály-templom plébániai kormányzója, *Hodász András* eskette volna őket, akit március elején még szentföldi zarándoklaton vettek részt. Hazatérve szembesültek azzal, hogy a világméretű járvány miatt itthon is veszélyhelyzet lép életbe. A külföldről hazatérők számára akkor még nem volt kötelező az önkéntes karanténba vonulás, de mindkettőjüktől ezt kérte a munkáltatójuk. Az esküvővel kapcsolatban azonban ennek akkor még nem volt tulajdonított jelentőségét. Aztán a hírekben hallották, hogy nem lehet nagy létszámú rendezvényeket tartani. Mint mondták, ekkor még távolinak tűnt a májusi esküvő időpontja, nem gondolták, hogy ez a korlátozás őket is érintheti. Remélték, hogy a nászmisés esküvő után megtarthatják majd a lagzit. Minden apró részletet ügyesen kitaláltak, megszervezték, és kezdetben még bíztak abban, hogy minden a tervek szerint fog alakulni. Tamás utólag úgy látja: ekkor tulajdonképpen még nem fogták föl teljesen a helyzet súlyosságát. A Magyar Ka-

tolikus Püspöki Konferencia március 17-én kiadott közleménye azután elrendelte a szentmisek nyilvános bemutatásának szüneteltetését. Ez döbbséget hozott rá őket arra, hogy a nászmisés esküvőjük veszélybe került. Ám semmiképpen sem szerették volna elnapolni a szentségi házasságkötést. Úgy érezték, nem akarnak lemondani a házasságkötésükről a nagyszabású ünnepelés érdekében, amit viszont így csak később tudnának megtartani a tervek szerinti formában. Tamás javasolta alapján vert gyökeret bennük az a gondolat, hogy mivel a kitűzött dátum egyre biztonságban ellehetetlenül, hozzá minél előbbre az egyházi szertartást, és tartsák meg akár a legszűkebb körben. Aliz – mint a nők többsége – nehezebben váltott a gondosan megtervezett álomesküvőről a lecsupaszított házasságkötés gondolatára. Főleg az fájt neki, hogy így nem tudják megosztani az örömeiket a hozzájuk közel álló meghívottakkal.

Közbevetőleg jegyzem meg, hogy erről a kérdéssel a feleségemmel is beszélgettünk, amikor a lányom egyik barátjának elmaradt az esküvője. Az ok az volt, hogy most nem lehet együtt a sok ember a templomi szertartáson, és a hatalmas lagzi megtartása is akadályokba ütközik. Én értetlenségemnek adtam hangot, és észérveket soroltam: így legalább estére nem lesz hullafáradt az ifjú pár, sok pénzt megspórolhatnak, és nem kell egész nap mosolyogniuk fűre-fára. A feleségem viszont arról beszélt,

hogy a lányok többsége már kiskorában a fehér ruháról, orgonaszóról, hatalmas násznépről, mosolygó barátokról és vidámságról álmodozik az esküvőjével kapcsolatban.

Tamásék tehát válaszüthöz érkeztek, amihez elmondásuk

Fotó: Bálint Bence / BB Creative Studio

szerint odafentről is kaptak irányítást. Tamás tanúja egy régi ismerősük, pap barátjuk lett volna. Amikor megjelent a püspöki kar körlevele, és annak nyomán felmerült bennük a házasságkötés előre hozatalának gondolata, másnap reggel Alizt egy, az éjszaka során érkezett SMS várta Tamás tanújától. Az üzenetben az állt, hogy mi lenne, ha a népes ünnepést a jobb időkre hagynák, és a házasság szentségére koncentrálnak mielőbb megtartanak a templomi esküvőt. A püspöki konferencia első körlevelében nem szerepelt, miként lehet szer-

tartásokat végezni a misén kívül, így Aliz és Tamás semmit sem tudtak erről. A pap barátuktól érkező váratlan üzenet azonban megerősítette őket abban, hogy a házasságkötésre van lehetőség. Ezt „isteni jelnek” tekintették, és döntöt-

tek: amint és ahol lehet, összeházasodnak. Hodász András és a vidéken élő, eredetileg tanúnak készülő másik atya egy kis időt kért, hogy tisztázzák, miként lehet a továbbiakban kiszolgáltatni a szentségeket. Nem sokkal később a Budapesttől távol élő pap barát azzal kereste meg a fiatalokat, hogy másnap, március 21-én, az utolsó engedélyezett nyilvános mise után össze tudja adni őket a templomban, ahol szolgál. Aliz és Tamás igent mondtak, és azonnal megkezdődött az újratervezés, jobban mondva a versenyfutás az idővel, hiszen az új időponttól már

csak alig több mint huszonnégy óra választotta el őket.

Tamás tervezett tanújából így végül eskető pap lett, és az ifjú pár tanúi a szülők közül kerültek ki. A „násznépet” pedig az utolsó nyilvános szentmisén részt vevő, az ifjú pár

záshoz járulni, nekik megadtott a lehetőség, hogy az utolsó nyilvános misén két szín alatt áldozhassanak. És bizonyára a vidám történetekről is beszámolnak majd barátainak és hozzátartozóiknak. Elmondják nekik például azt, hogy a mennyasszonyi ruhát rendben elvitték magukkal a vidéki esküvőre, de a nagy kapkodásban a cipőt Budapesten felejtették, és végül a Debrecenből induló szülők segítségével sikerült megoldani ezt a problémát.

Aliz boldogan, mosolyogva mesélte: a házasságkötésükkor elmaradt minden ilyenkor szokásos sallang, és csak a leglényegesebb, a templomi esküvő maradt meg számukra, méghozzá különösen meghitt formában. A szertartás után a lagzi helyett egy teljesen üres étterembe ültek be öten. Alig több mint egy órájuk maradt az ebéd elfogyasztására, hiszen a hatósági előírásoknak megfelelően 3-kor a vendéglő bezárt. Tamás hozzátette: a sok kihívás ellenére nagyon boldogok voltak, és azóta is nagyon örülnek, hogy az előre hozott, vidéki esküvő mellett döntöttek.

Beszélgetésünk végén az elmaradt lagziról kérdeztem Tamást. Azt mondta, hogy az idősebb családtagok miatt nem éreznék felelős döntésnek, ha a közeljövőben nagyobb összefogást szerveznének. De később is találkozhatnak majd alkalmat erre, akár egy keresztelő kapcsán, akár hozzá szinte egyszerre...

Bóky László

A diakónus hídember

Admissziót ünnepeltek az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében

Békásmegyer-Ófalu Szent József-temploma volt a Duna Tv által élőben közvetített szentmise helyszíne április 26-án. Az alkalom ünnepi volt, ugyanis a liturgiában került sor az admisszióra, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye állandó diakónusjelöltjeinek bemutatására.

Békásmegyer-Ófalu főutcáján már szombat délután megkezdődött a sürgős-forgás: az MTVA stábj felkészült a másnapi szentmise közvetítésére. A nézőknek így vasárnap az lehetett az érzésük, mintha ők is jelen lennének a misén a Szent József-templomban.

A 250 éves barokk istenházában hat, fehérbe öltözött férfi állt a szentély előtt: az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye diakónusjelöltjei, akiket ünnepélyesen bemutatnak Isten népének, és akik ezáltal kifejezték, hogy a szándékuk komoly, kéri a főpásztortól a diakónussá szentelésüket.

A szentmisét *Szili András* plébániai kormányzó mutatta be. *Füzes Ádám*, az egyházkerület esperese és a főegyházmegye állandó diakonátusért felelős referense koncelebrált.

Szili András a szentbeszédében kijelentette, ahol az emberek igent mondanak egymásra, ott kapcsolatuk a szeretetről szól, melynek köteléke maga Isten. Befogadják egymást az életükbe, megoszthatják egymással a nehézségeiket, a fájdalmukat.

A szentbeszéd után az admisszió szertartásában a jelöltek – *Lénár Andor, Matlári Ger-*

gely, Zarga Dénes, Óri Imre, Spala Tamás és Nyulási Zoltán – a fölött kérdésekre válaszolva kifejezték szándékukat Isten és hívó népe szolgálatára.

Füzes Ádám hangsúlyozta, a diakónus hídember, a szolgáló szeretet és a figyelmes hídja. Őt küldi az Egyház a közösségek és a társadalom peremére. Ők az Egyház figyelme és emlékezete, akik a közösségeik-

ben megmutatják ennek a szolgálatnak a fontosságát.

Füzes Ádám kérdésünkre elmondta, az admisszió a diakónussá szentelés utolsó állomása. Ez alkalommal a jelöltek kéri a főpásztortól a diakónussá szentelésüket.

Az egyik jelölt, Óri Imre, aki 1982 óta tagja a Szent József Plébánia közösségének, így tekint vissza erre a kétéves folyamatára: „Az Egyháznak azt az arcát kell megmutatnunk, amelyik ott van a rászoruló ember mellett, tud mosolyogni, és képes meghallgatni őt. Jézus ezt tette, és nekünk is ezt kell képviselnünk a hívek előtt.”

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Erőt adó összefogás

Adományok a járványügyi feladatokat ellátó kórházaknak

Folyamatosan érkeznek az adományok a karitatív szervezetekhez. A Katolikus Karitás az április 24-én, pénteken újabb felajánlást vett át, amely azonnal útnak is indult a járványügyi helyzetben kiemelt feladatokat ellátó kórházakba.

Aznap délelőtt megérkezett a Katolikus Karitás székesszékházai logisztikai központjába a Johnson & Johnson fertőtlenítő hatású szájvizet és kézkrémet tartalmazó, 10,5 millió forint értékű adománya, melyet a Nemzeti Humanitárius Koordinációs Tanács tagszervezetei (a Baptista Szeretetszolgálat, a Katolikus Karitás, a Magyar Vöröskereszt, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, az Ökumenikus Segélyszervezet és a Református Szeretetszolgálat) juttatnak el a járványügyi helyzet frontvonalában működő kórházaknak.

Az adományok átvétele után a Katolikus Karitás teherautójába került az adományok egy része, és az első szállítmány azonnal útnak is indult az ajkai Magyar Imre Kórházba, ahol sajtótájékoztató keretében adták át a segítő célú felajánlást.

Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége úgy fogalmazott, nagyon sokan tesznek most a válsághelyzet enyhítéséért. Ezért nem csak úgy emlékszünk majd erre az időszakra, mint amikor félelem és a fájdalmak között vártuk a jövőt, hanem úgy, mint az emberek példaértékű összefogásának idejére.

Szentkirályi Alexandra kormányzóvivő azt mondta, az ilyen felajánlásoknak és az egyéni gesztusoknak óriási a jelentőségük.

Az ajkai Magyar Imre Kórház főigazgatója, *Nagy Zoltán* arról beszélt, hogy az emberek összefogása és támogatása erősíti az egészségügyi dolgozók hitét és bátorságot ad nekik.

Spányi Antal, a Katolikus Karitás püspök elnöke, székesszékházai megyéspüspök Isten áldását kérte a koronavírusos betegekre és hozzátartozóikra, az egészségügyben és szociális területeken dolgozókra, valamint az egész magyar nemzetre.

A karitatív összefogáshoz egyéni támogatók is hozzájárulhatnak a 1357-es adományvonal hívásával, amely 500 forint támogatást jelent.

Forrás és fotó:
Katolikus
Karitás

Nem élhetnénk szerényebben?

Beer Miklós nyugalmazott püspök egy jobb világról, amit építeniünk kellene

(Folytatás az 1. oldalról.)

A most már több mint egy hónapja tartó járványidőszak számomra is lehetőséget adott, hogy átgondoljam, hányszor, de hányszor tapasztalhattam meg Isten védő szeretetét az életem során. Egyszer például majdnem elütött a vonat, máskor kis híján belefutottam a Dunába. Komoly autóbalesetem volt, megoldhatatlannak látszó feladatokkal küszködtem, betegség döntött le a lábamról, tanácsatlannak és gyengének éreztem magamat – aztán egyszer csak meglett a megoldás, nekem pedig tátva maradt a szám, mert Isten bölcsességét és gondviselését éreztem meg a nehézségeimben, ahogy továbbsegített az utamon.

Az, hogy az ismeretlentől, bizonytalantól fél az ember, természetes. Kényszerű bezártságunk ugyanakkor hozzásegíthet ahhoz, hogy még értékesebbnek tartsuk a kapcsolatainkat. Megérttem paptársaim aggodalmát is, hiszen otthonról, a fotelből online misén részt venni kényelmes. Mégsem hiszem, hogy a híveket ez a mostani állapot elszakítja a templomtól, mert vágyódást érzékelek a körükben. Gyakran mondják vagy írják, hogy „de jó lenne újra körülvenni az oltárt, és áldozni”. Sokan éppen most értik meg igazán, mekkora kincs számunkra a liturgiánk. És hallom azt is, hogy sokan éppen mostanában jutnak el a hitre, Jézus közelébe.

Fogjuk fel ezt az időszakot próbaidőként, tekintsünk rá kegyelmi időként, amint Ferenc pápa mondja. Tamas apostol is az utolsó vacsora bezárt termében talált rá Jézusra. Arra a Jézusra, aki húsvét után búcsúzik ugyan, de azzal, hogy nem hagy árva bennünket, hanem vigasztalót küld számunkra: az igazság Lelkét.

Hogyan változtatott a járvány a már egyébként is meglévő bajainkon? Ez a vírus kicsit mumusnak is, bűnbaknak is tűnik, amit most hirtelen felelőssé tehetünk minden eddigi bűnünk, sokféle rossz gyakorlatunk következményeiért. Holott már eddig is itt megvoltak ezek, csak nem törődtünk velük, elhessegettük őket magunktól. A járvány miatt ezt most már nem tehetjük meg. Véleménye szerint milyen felismerésekhez segítheti hozzá ez a szörnyű időszak a társadalmilag és egyháziilag elkötelezett embereket? És mit kellene másképpen csinálnunk, ha vége lesz a legnehezebb heteknek?

– Ez a járvány felfogható olyasféle jelzésként, hogy „emberek, álljatok már meg, mert ezt így nem lehet tovább csinálni”. Túl magabiztossá, önteltté váltunk, de aztán egy ismeretlen erő váratlanul térdre kényszerített minket. Hogy kijózanodjunk, hogy megbánjuk a bűneinket, és változtassunk az életvezetésünkön.

Az én életemben a II. vatikáni zsinat óta eltelt ötven év volt a meghatározó. Sokszor elgondolkodom azon, hogy mennyi mindent sikerült ez alatt elrontanunk a telhetetlenségünkkel, a víz, a levegő szennyezésével, a szeméthegyeinkkel. És ez visszahat ránk: naponta harmincezer ember hal éhen a világon. Az egyik oldalon az értelmetlen luxus, a másikon a nyomor és a szívtelenségünk megakadályozza, hogy a javak igazságos elosztását megoldjuk. És noha már azt hittük, hogy a tudományunk mindenható, lám, most csak tapogatódzunk, hogy a vírust hogyan gyűrhetnénk le.

Hogy mi lesz a járvány után? A barátaimmal sokat beszélgetünk erről. Tanulni fogunk-e a törtétekből, belátjuk-e, hogy rossz az irány, hogy nem lehetünk többé önzők vagy kö-

zömbösek? Elindulunk-e egy szolidárisabb világ irányába?

A járvány azért terjedt el annyira gyorsan, mert rengeteget utazunk, utazgatunk. Európa légtérét, mint nemrég hallottam, „normális esetben” negyven-ötvenezer repülő járja be naponta. Autóból is egyre több van, ezért egyre nagyobb a forgalom és egyre rosszabb a levegő. Nem élhetnénk szerényebben? Fontos annyit utazni? Fontos távoli tájakra vallási célból ellátogatni? A máriapócsi kegyhelyen ugyanaz a Szűzanya van, mint Fatimában, szoktam győzködni azokat a híveimet, akik benyomásmos szerint túlzásba viszik a vallási turizmust.

Mostani elzártágunk váljon számunkra a megtérés idejévé, amikor a szokottnál többen hallják meg Jézus hívását: meghívását Isten országának építésére.

Gyakran elmegyek egy mostanában gyönyörűen felújított, nagy templom mellé, és mindig elgondolkodom, hogy mit üzen egy ilyen templom ma, amikor nem tölthetik meg a hívek vasárnaponként. Aztán arra gondolok, hogy feltehetőleg már a járvány előtt sem töltötték meg egészen, és hogy talán az egyházközpünkek kellene változnia, ha jó irányba akarunk továbbmenni, amikor már nem kell majd otthon maradnunk. Merthogy – amint Ön is szereti mondani – a keresztény életünk valójában akkor kezdődik, amikor a templomból kilépünk. Mit lehet tenni annak érdekében, hogy ez a szemlélet erősödjön?

– A templomra, a templomainkra én mindig a szombat Jézus korabeli szemléletével tekintek. Nem az ember van a templomért, hanem a templom az emberért. Örülünk a templomainknak, persze, ez természetes. Én például boldog vagyok, hogy manapság a Kós Károly által tervezett régi kedves templomomban misézhetek Zebegényben. A budapesti Bakáts téri templomban kereszteltek, sokszor miséztem az esztergomi bazilikában, és a váci székesegyház is a szívemhez nőtt a püspökségem tizenhat éve alatt. A templomok az Istennel való találkozásunk különleges helyei, de hát az egész életünk Isten szeme előtt zajlik! És az a Jézus, aki a szenvedők, betegek, szegények szolgálatába vár bennünket, ugyanaz, mint akivel a templomban találkozunk.

Egy évvel ezelőtt égett le a Notre-Dame. Megdöbrentünk, hogy keresztény kulturális örökségünk e csodálatos darabjával ez történhe-

tett. De a kereszténységünk nem azonos a kulturális örökséggel, bármilyen értékes legyen is az. Nem az tesz bennünket kereszténnyé, hanem a feltámadásba vetett hitünk. Mi magunk legyünk Isten élő templomai. Templomaink tatarozása helyett jobb lenne egymás szolgálatára helyeznünk a hangsúlyt.

Magyarországon már eddig is kritikus volt a legszegényebbek helyzete, és most még rosszabbtól, akár százezrek ellehetlenülésétől kell tartani. Jelenleg nem vagyunk különösebben szolidáris társadalom, a szegénység bélyeg, a szegényeket hibáztatják, megvetik. Mit okoz majd, ha újabb tömegek helyzete válik bizonytalanná? Milyen új kihívás elé állítja ez a helyzet a kereszténységet, az Egyházat, a hitűket komolyan vevő embereket?

– Ezzel kapcsolatban van egy merész gondolatom, amit itt mondok el először. Munkahelyek szűnnek meg, és ez rengeteg család számára jelent aggodalmat. Hazánkban négyszázezer ember él a turizmusból, a vendéglátásból, a szórakoztatóiparból, miközben pedagógusból, gyógykezelőből, orvosból, ápolóból és szociális munkásból kevés van.

Nyugdíjasként a körülbelül egymillió magyar cigányság helyzetére, az ő megsegítésükre koncentrálok. Ez az egymillió tömeg nagyjából éppen a legszegényebb egymillió magyar polgárral azonos. Nógrád, Borsod, Baranya érintett a legerősebben. Háromszáz olyan település van Magyarországon, ahol a létminimum alatt élnek az emberek, ami azt jelenti, hogy se villanyuk, se vízük nincs, és a házaik is csak jóindulattal nevezhetők háznak. Szellemi és lelki ínségben vannak. Nem lusták, hanem oly mértékben sújtja őket a nyomor, ami már bénító. Feladják, elvesztik emberi méltóságukat. És arra volna szükségük, hogy mint a nővérek a kórházban vagy a szeretetotthonokban a betegek mellett, mindegyikük mellett ott legyen valaki, aki felkarolja őket. A merész ötletem az lenne, hogy a szórakoztatóipar és a turizmus terüle-

téről talán át lehetne csoportosítani valamennyit abból a négyszázezer munkavállalóból a szociális szférába, hogy segítsenek a rászorulóknak a felemelésében. Tudom, elég szokatlan fölvetés, de hát Jézus nem ezt tette? Eddigi „luxuséletünk” helyett nem választhatnánk szolidárisabbat, szerényebbet, másokat szolgáltatót? Hiszen egész földi életünket arra kaptuk, hogy felkészüljünk a mennyországra, ahol már semmi más dolgunk nem lesz, mint örülni egymásnak és Isten szeretetének.

Miben bízhatunk, minden aggodalmunkon túl? Ön milyen reményre feljogosító jeleket lát maga körül egyházi és társadalmi téren?

– Tegnap kiültem az udvarra, és nagy öröm ért: éppen akkor repült be egy fecsképar az eresz alá, és elcsicseregte nekem, milyen hosszú és nehéz utat tett meg, míg ideért. De végre ideért, és noha egy fecske nem csinál nyarat, egy ilyen élmény mégis reményt lop az ember szívébe.

Vegyük észre a szépet mindenben, mint Placid atya a Gulagon, aki még ott is mindennap talált okot hálát adni valamiért. Ahhoz képest, ahogyan a II. világháború után és az 50-es években éltünk, ma csodálatosak a körülményeink. Nem szabadna panaszkodnunk. A kapcsolataink minden anyagi jónál többet érnek, mostanában rengeteg család tapasztalja meg ezt.

Mi múlhatná fölül azt, hogy egymásért lehetünk, együtt álmódíthatunk, játszhatunk, imádkozhatunk vagy ülhünk asztalhoz? Szintén örömdetes az egymillió faültetésére szerveződött mozgalom. Aki nyitott szemmel jár a világban, rengeteg szépet vehet észre maga körül. Főleg beállítottság kérdése a dolog. Kesergés helyett próbáljuk meg fölfedezni az életünk igazi értékeit, napról napra.

Melyek az Önt leginkább megmozgató, cselekvésre felszólító jelenségek? Miből tudhatja az ember, hogy a jó célok megvalósításáért tett erőfeszítései eredményesek lehetnek-e?

– A Szent Ferenc Szegényei Alapítvány, amelyet barátaimmal hoztunk létre, arra törekszik, hogy együtt legyen a szegény emberekkel, sorsközösséget vállaljon velük: szegényként a szegényekkel. Közös asztalnál ülve, beszélgetésbe elegyedve. Szerintem egy karitatív program ettől lehet hiteles. Nem hiszek a személytelen adományátadásban.

Jézust kell utánoznunk, aki jelen volt az emberek között, Istenről beszélt nekik, gyógyított, és utána kenyeret adott. Utána. Abban hiszek, hogy a cigányok szolgálatában a személyes segítség útját kell járnunk. Kísérnünk kell őket: szülőket és gyermekeket egyaránt. A gyerekeket abban, hogy boldoguljanak a tanulással, a szülőket abban, hogy e téren helytállhassanak a gyermekeik mellett. És a kertjeik művelésében, a baromfitenyésztésben is támogatnunk kell őket. Ez egyszerre jelent nevelési és lelki felemelkedési programot. A búzamag csodáját élhetjük meg általa, amely a szemünk láttára sokszorozódik meg.

Kiss Péter
Fotó: Merényi Zita

FIZESSEN ELŐ, ÉS HÁZHÓZ MEGY!

Előfizetőink továbbra is zavartalanul megkapják az Új Ember hetilapot

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

ÚJ EMBER hetilap

éves előfizetés: **16 200** forint (52 lapszám)

féléves előfizetés: **8100** forint (26 lapszám)

negyedéves előfizetés: **4050** forint (13 lapszám)

havi előfizetés: **1350** forint

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány

éves előfizetés: **10 440** forint (12 szám)

féléves előfizetés: **5220** forint (6 szám)

negyedéves előfizetés: **2600** forint (3 szám)

ÚJ EMBER hetilap és ADOREMUS együtt

éves előfizetés: **21 400** forint

féléves előfizetés: **11 300** forint

ELÉRHETŐSÉGEINK:

e-mail: terjesztes@ujember.hu;

munkaidőben várjuk hívásait:

(06-1) 235-0484, (06-1) 633-3132, (06-1) 633-3790

KÖSZÖNJÜK, HOGY ADOMÁNYAIKKAL TÁMOGATJÁK A MUNKÁNKAT!

Dr. Bariska Ilona,
Ruszthi Jenő,
Ruszthi Jenőné,
Schulek Andrea,
Schulek János

(Közleményünkben az elmúlt héten,
a lapzártáig beérkezett adományok
beküldőinek névsora olvasható.)

50 ÉVE HARANGÖNTÉS ŐRBOTTYÁNBAN

GOMBOS MIKLÓS

aranykoszorús harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk a harangokkal és a harangjátékokkal kapcsolatos bármely munkában.
Referencia: www.harangontes.hu
www.harangontode.hu

Levélcíme: 2162 Őrbottyán,
Rákóczi u. 134. Postafiók 10. • Tel.: +36 28 360 170
Mobil: +36 30 9489 575, +36 30 7288 161
gombosmi@harangontes.hu • info@harangontode.hu

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.
A szerkesztőség

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

TÁJÉKOZTATÓ

Közhasznúsági tájékoztató:

Az Alapítvány a Papnevelés Támogatására és az Esztergomi Érseki Seminárium Újjáépítésének Segítésére közhasznúsági jelentése a 2019. évről:

Alapítványi bevétel: 3251 E Ft. Ebből adomány: 3161 E Ft. Bankkamat: 5 E Ft. 1%-felajánlás: 85 E Ft.

Kiadás: 2425 E Ft. A kuratórium határozata alapján a következő célok valósultak meg: oktatás, szociális segély és egyéb szociális támogatás papnövendékek részére, továbbá sport-szervizálás, egészségügyi támogatás, kulturális kiadások és könyvvásárlás a papnövendékeknek és a könyvtáraknak.

Az alapítvány költségei: fenntartás, bank- és postaköltség, nyomtatvány, vásárlás, hirdetés. Az 1%-os adófelajánlásokból befolyt összeget teljes egészében a papnövendékek szociális támogatására fordítottuk. A közhasznúsági beszámoló megtekinthető az alapítvány irodájában.

A kuratórium köszöni az eddigi támogatásokat!

Kérjük, a jövőben is segítsék alapítványunkat adójuk 1%-ával!

Adószámunk: 19144919-11

A Szent Imre-kápolna Szeretetténg imacsoportja minden programját megtartja. Változatlan időpontokban, csak együttlétünk helye változik: otthonainkban imádkozunk. Az imaanyagot, aki velünk tart, megkapja. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Ol-társasággal. Honlapunkon keresztül elérhetőek vagyunk (www.szeretetteng.info.hu). Programok: május 6., szerda, 17.30: halálának 45. évfordulóján *Mindszenty* bíborosra emlékezünk; május 7., csütörtök, 18 óra: Szeretetténg imaóra; május 8., péntek, 17.30: az öröm útját járjuk; május 21., csütörtök, 18 óra: engesztelés Hazánkért.

ADÁSVÉTEL

GYŰJTŐ VÁSÁROLNA bélyeggyűjteményt és régi postai képes levelezőlapokat. T.: 06/20-522-5690, 06-1/322-8439

ÉLETJÁRADÉK

KATOLIKUS szellemiségben élő fiatal pár életjáradéki szerződést kötne egyedülálló hölggyel vagy úrral. *Livia*: 06/30-282-9819

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

KERTI MUNKÁT vállalkoz Budapest és környékén. T.: 06/70-626-8285

KÖMUNKÁKAT, valamint új sírkövek faragását, meglévő síremlékek átalakítását és felújítását vállalom! T.: 06/20-361-8318. *Albert Farkas*

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén hánál is. T.: 06/1-213-5726

Fájdalommal tudatjuk, hogy

DR. VITTAY PÁLNÉ DR. PETHŐ MÁRIA

nyugalmazott gyermekorvos

2020. április 13-án csendben megtért Teremtőjéhez.

Drága halottunkat a járványügyi korlátozások miatt a legszűkebb család jelenlétében a Farkasréti temetőben búcsúztattuk és kísértük utolsó útjára. Egy későbbi időpontban fogunk lelki üdvéért szentmisén imádkozni és áldott életére közösen emlékezni.

Szerető feleség, gondos és áldozatos anya, nagymama és dédanya volt, aki egész életében csak övéi boldogulásán munkálkodott.

Gyermekorvosi hivatását lelkiismeretes odaadással művelte.

Legyen emléke áldott és nyugalma csendes!

A gyászoló család

Cím: Dr. Fedineczné Vittay Katalin, 2461 Tárnok, Hazatérők útja 72/B — kata@fedinecz.com

facebook

Keressen minket a Facebookon is!

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért
a hirdető vállal felelősséget.

MARADJUNK KÖZÖSSÉGBEN!

Köszönjük, hogy az *Új Ember* katolikus hetilap és/vagy az *Adoremus* előfizetésével, megvásárlásával partnerünk, olvasónk, barátunk. Tudjuk és érezzük, hogy a körülöttünk felgyorsult események, a járványügyi veszélyhelyzet mindannyiunkat próbára tesz. Mi fáradhatatlanul Önökért dolgozunk! Mindent megteszünk azért, hogy kiadványaink – a hetilap, a kulturális (tv- és rádióműsor) melléklet és a liturgikus kiadványunk – ebben a gazdaságilag is nehéz időszakban is töretlenül elkészüljenek, és eljussanak Önökhöz. A *Magyar Kurír* online oldalán pedig folyamatosan, aktuális hírekkel tájékoztatjuk olvasóinkat.

Munkánkhoz elengedhetetlenül szükséges a Tisztelt Olvasó. Kiadványaink eddig is kitartó hűségük és szeretetük révén tudtak megmaradni, ez a mostani, előttünk álló nehéz időszakban különösen is igaz. Az, hogy sok olvasóhoz nem jut el a lapunk, határhelyzetbe sodort bennünket is. Sokan kérdezik – s ez különösen jólesik ebben az időszakban –, hogy hogyan tudnak jól segíteni. A válasz egyszerű: keressék, fizessék elő kiadványainkat, és ha módjukban áll, támogassák adományaikkal munkánkat!

Kérjük, ha teheti, éljen ezzel a lehetőséggel, vagy továbbítsa kérésünket olyan magánszemélyeknek, intézményeknek, akik szívesen támogatnák a magyar katolikus sajtót, mert „Isten szereti a jókedvű adakozót” (2Kor 9,7).

Minden forint számít, bármilyen összegű támogatását hálásan köszönjük és várjuk a **Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005** bankszámlaszámán (a Közlemény rovatban, kérjük, tüntesse fel: Adomány).

Elismerésünk és köszönetünk jeléül támogatóink nevét megjelentetjük az *Új Ember* és a *Magyar Kurír* oldalain, az adományozók között.

Segítsen Ön is, hogy továbbra is teljesíthessük célunkat és munkánkkal szolgálhassuk az Egyházat: a lelkipásztorokat, a híveket, a felebaráti cselekedeteket végzők munkáját, a katolikus nevelést, az Egyház tanítását, történelmét és természetesen a közösségeket. Maradjunk közösségben!

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap
Üzletág, előfizethető a kiadónál,
a postán és a Digitalstandon
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2020. ÁPRILIS 27.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő: Körösy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gáts Judit, Kiss Péter, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Verestői Nárcisz

Olvasószerkesztő: Kodlík Bernadett

Korrektor: Mester Zsolt • Tördelés: Mészáros Ákos

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4 050 Ft, fél évre: 8 100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Mi a közös Győrfi Pálban, Pál Feriben és Vecsei Miklósban?

Napjaink különféle fórumokon megjelenő, lelki veszélyhelyzetet harangozó írásaiban egyre gyakrabban olvasunk arról, hogy most volna igazán szükség a mentálhigiénés szakemberekre. Sokan azonban még azt sem tudják, mit is takar ez a furcsa áthallásokat keltő, kimondhatatlan szakkifejezés.

Pedig a mentálhigiénés szakemberek a vírushelyzetben is köztünk élnek, láthatatlanul teszik a dolgukat lelkipásztorként, családgondozóként, hospice-munkatársként, megértő orvosként, a gyerekekre személyesen is odafigyelő tanárként.

Sokan mesélik, hogy most gyakran ők jelentik az egyetlen személyes kapcsolatot a haldoklóknak, a tanyákra szorult családoknak, a fertőzéstől nagyon féltett idős embereknek. Ebben a helyzetben is próbálnak hitelesen jelen lenni, hiszen – a hospice-otthon-ápolásban dolgozó egyik mentálhigiénés munkatárs szerint – „ahol közel a vég, ott most a legkisebb gond a vírus, ilyenkor a személyes jelenlét mindennél többet ér”.

A mentálhigiéné célja a lelki egészség védelme és fejlesztése, egyéni, közösségi és társadalmi szinten. Az első mentálhigiénés képzés elindulása, 1987 óta több ezer, emberekkel foglalkozó szakember – tanár, orvos, nővér, lelkes, szociális munkás – végezte el ezt a posztgraduális képzést, hogy jobban értsen a lélek működé-

Fotó: Pixabay

sehez, saját maga és kliensei lelki egészségének védelméhez. A képzést teljesített szakemberek valamennyien arról számolnak be, hogy a szemléletük alapvetően megváltozott, jobban oda tudnak figyelni a rájuk bízott emberekre. Megértőbbek lettek a maguk és mások gyengeségei iránt, saját megoldásaik erőltetése helyett inkább klienseik erejében és döntéseiben bízva nyújtanak támogatást a nehéz helyzetek leküzdéséhez. Az egyik mentálhigiénés lelkész így írja le a képzésen megélt belső útját: „Önmagam egy darabját kaptam vissza, inspirációt, hogy ismerni akarjak, és alázatot ahhoz, hogy még nem értek mindent.”

Több mint húsz évvel ezelőtt végezte el a mentálhigiénés képzést a sokak által ismert, Prima Primiissima díjas katolikus pap, Pál Feri. Így fo-

galmazott a képzésről szólva: „Megtanultam nagyon mélyen tisztelni minden ember egyéni életútját. Például hogy miként volt és van jelen Isten az ő életében. Milyen hittapasztalatai voltak? Megértettem, hogy nem nekem kell bevinnem Istent az ő életébe, hanem ezekhez a már meglévő tapasztalataihoz, élményeihez tudok kapcsolódni. Mert akárhol jártam, akárkivel találkoztam, Isten már járt ott.”

Győrfi Pál, az Országos Mentőszolgálat szóvivője még fiatal mentőtisztként szintén elvégezte a mentálhigiénés képzést. Úgy véli, a mentő esetek legnagyobb részében (bármennyire meglepő ez) nem szorosan vett egészségügyi beavatkozásra van szükség, hanem arra, hogy a mentős lelket öntsön a betegbe, és valahogy átsegítse őt a krízisen, amibe került.

Mentálhigiénés szakember Vecsei Miklós szociálpolitikus is, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke. Megfogalmazása szerint a képzés többek között abban segített neki, hogy szociális munkásként könnyebb legyen elfogadnia a tehetetlenségét, azt, hogy bizonyos helyzetekre egyszerűen nincs megoldás. Másrészt tudok kapcsolódni. Mert akárhol jártam, akárkivel találkoztam, Isten már járt ott.”

A mentálhigiénés szemlélet egy sajátos, együtt gondolkodó és együttérző közösségbe kapcsolja mindazokat, akik

ebben a szemléletben szeretnének élni és dolgozni.

A jelenlegi társadalmi krízishelyzetben a mentálhigiénés szakemberek együtt, egymást közösségben támogatva keresik saját és közös útjukat, amelyen elindulva a mostani kihívásokra érzékenyen reagálva tudnak a rászorulóknak mellé állni. Számos online elérhető, megértő és támogató beszélgetéseket nyújtó szolgáltatást dolgoztak ki és indítottak el, gondoljunk csak a callforhelp.hu oldalon elérhető kreatív közösségi segítő kezdeményezésekre.

A mentálhigiénés szemléletű tanárok most online szülői klubokat indítanak, ahol megoszthatóvá válnak az otthon-tanulás nehezen viselhető nehézségei, és egyenként hívják beszélgetni azokat a diákokat, akiknek nincs hová menekülniük a megterhelő családi

helyzetek elől. A mentálhigiénés papok és lelkészek a nehéz érzések megosztásának fontosságát hangsúlyozva, Isten megtartó erejét csendben képviselve, megértő és meghallgató szerepben hívják fel sorra híveiket. A munkahelyi vezetők egyszerre próbálják megérteni az online világgal nehezen megbirkózó kollégák idegenkedését és a nehéz érzések átélése előtt a fokozott aktivitásba menekülő maximalistákat. A szociális és az egészségügyi területen dolgozók pedig, akiket hivatásuk vállalása most veszélyhelyzetet jelentő személyes találkozásokra hív, érzékenyen próbálnak egyensúlyozni az ilyenkor elengedhetetlen hősi és áldozatvállalás és saját szeretteik féltő óvása között.

Mindeközben nem felejtik, amit a mentálhigiénés képzésen megélt és megtanultak: hogy a jelenlét és a megértés fontosabb, mint bármilyen fizikai segítség vagy jó tanács. Hogy önmagunkat és a határainkat is védeni kell, olykor nemet mondani, hiszen akkor tudok jól segíteni, ha én magam is jól vagyok. És legfőképp hogy a segítő is lehet gyöngye, tökéletlen, hiszen Isten és az emberek nem a tökéleteset szeretik, hanem azt, ami igazán, hitelesen emberi.

Köszönjük az írást a *Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet munkatársainak (S. Tésenyi Tímea, Semsey Gábor, Asztalos Bernadett).* Bővebb információ az intézet honlapján olvasható.

Elérkezett az a vasárnap, amelyen szívünk szeretetével és hálájával köszöntjük az édesanyákat.

Az anyaság kifejezésére talán nincs is szebb szó annál, amit a magyar nyelvben találunk: édesanya. A kifejezésben benne van a tej íze, amivel hónapokig, talán évekig táplálja egy asszony a gyermekét. Benne van az az életre szóló kötődés, ami nem szűnik meg a köldök-zsinór elvágásával. És ott van benne az egész életen át tartó, éltető aggodalom, ami akkor kezdődik, mikor a nő megérzi dobogni a szíve alatt azt a másik szívet. Az anyasággal Isten teremtfői munkájába kapcsolódunk be, hogy az üdvösség terve megvalósulhasson, ha eljön az ideje.

Példaképek

Már az ókortól kezdve fontosnak tartották, hogy méltón köszöntsék az anyákat. A görögök egykor az istenek anyját, vele együtt pedig az összes édesanyát ünnepelték. Az 1600-as évek Angliájában ez az ünnep jelentette a szolgálók számára a szabadnapot is, amikor hazautazhattak a családjukhoz. Amerikában 1914-ben vált hivatalos ünnepé az anyák napja. Magyarországon 1925. március 8-án a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt ünnepelte meg először az édesanyákat, a májusi Mária-tisztelethez kapcsolódóan, 1928-ban pedig már miniszeri rendelet volt arról, hogy az iskolai ünnepek között szerepeljen ez a nap.

Nem véletlen az anyák napjának és Mária hónapjának összekapcsolása: mindenki számára példakép lehet a Szűzanya, anyaságának alázata, amely már abban is kifejezést nyert, hogy igent mondott Jézusra. Ahogyan ránk is igent mondott egyszer, amikor *Szent István* király a halála előtt rábízta Magyarországot, mert tudta, az ő anyai kezébe és türelmébe kell helyeznie népét, mely éppen akkoriban vált kereszténnyé. Ki más gondoskodásának, közbenjárásának, imáinak köszönhetnénk a sok magyar szentet?

Anyaszentegyháznak hívjuk Egyházunkat. Ez a megnevezés magában foglalja azt is, hogy miként viszonyulunk a közösséghez, amelyikhez tartozunk: bizalommal fordulunk felé,

Minden anyák napja

hagyjuk, hogy tanítson és szeressen, attól függetlenül, hogy éppen mire van szükségünk. Ugyanazt a szabadságot tapasztalhatjuk meg általa, mint egy szerető anya által.

Szűz Mária mellett a másik legnagyobb példaképünk és lelki támaszunk *Szent Mónika* lehet, az édesanyák védőszentje. Tizennégy évén át tartó imádozásának köszönhetően végül a kereszténység ellen lázadó fiából, *Ágostonból* is szent lett. Mára a világ minden táján jelen van a Szent Mónika közösség, ahol az édesanyák összegyűlnek, hogy együtt imádkozzanak a gyermekeikért.

Támasz

Az édesanyákat az égiek mellett a földön is sokan segíthetik abban, hogy gyermekeik lelki élete kiteljesedhessen. A legtöbb nyelv gyönyörűen fejezi ki a lelki szülők szerepét: keresztanya, bérmaanya. Egykor így nevezték el azokat az embereket, akik a szentségben részesülőköt kísérik, s ezzel megjelölték a szere-

püket is: támasznak kell lenniük, olyan segítőknak, akik bármikor meghallgatják keresztgyermeküket, bérmagyermeiket, mellettük állnak, ha baj van, és imádkoznak értük. Régen ennek a szerepkörnek a betöltése jóval többet jelentett, mint manapság: ha valaki keresztszülővé lett, az egyet jelentett az-zal, hogy a szülők rábízta a gyermekük életét arra az esetre, ha velük történe valami, és nem tudnák fölnevelni. Kereszt-

szülőként sokan ma is nagyon komolyan veszik a feladatukat, és valóban úgy érzik, a szentség felvételének pillanatától felelősek a keresztgyermekükért életük hátralevő részében. Az édesanyák mellett most a keresztanyákat, a bérmaanyákat, a lelkivezetőket is szeretnénk köszönteni.

Megváltozott életek

Köszöntés és köszönet illeti azokat is, akik örökbefogadás útján váltak szülővé. Vannak, akik azért döntöttek az örökbefogadás mellett, mert nem lehet saját gyermekük. Némely családokban saját gyerekek is vannak, de a szülők úgy érzik, akad még hely az otthonukban olyan fiatalok számára, akiknek meghaltak a szülei, vagy nem gondoskodnak a gyermekeikről. Ezeket a fiatalokat sok esetben a mélyszegénységtől, a bizonytalanságtól és nem utolsósorban a szeretet nélküli gyermekkortól mentik meg örökbefogadói, akiknek sok olyan nehézséggel is szembe kell nézniük,

amilyenekkel a legtöbb édesanya nem találkozhat: Vajon összeillünk? Megbízik majd bennünk? Vajon anyának fog szólítani valaha ez a gyermek? Meg tud nyílni előttem? Ezeknek a szülőknak a feladatai közé tartozik az is, hogy szembenézzenek választott fiuk vagy lányuk múltbeli sebeivel, hogy gyógyír legyenek a számára, és bebizonyítsák neki: bár mások számtalan alkalommal mondtak rá nemet, most már biztonságban van, van kire számíthatnia.

Idén minden megváltozott körülöttünk, minden bizonytalanná vált. Tavaly ilyenkor az óvodák, az iskolák és a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Titkársága is meglepetést készített az édesanyáknak. Idén ez az ünnep is otthonainkba zárva talál bennünket. Minden megváltozott? Nem. A mennyei Atya és a földi édesanya szeretete a nehézségek ellenére is ugyanaz maradt.

Farkas Kinga

A HUMMEL KORNÉL LÁTÁSSÉRÜLTEKET TÁMOGATÓ ALAPÍTVÁNY

közhasznú szervezet kuratóriuma köszönetet mond mindazoknak, akik a 2019. rendelkező évre vonatkozóan szja 1%-ának felajánlásával – összesen: **1 079 893 Ft** összeggel – támogatták az Alapítvány céljainak megvalósítását.

Terveink szerint ezzel a forrással a szervezet hozzájárul a Vakok Batthyány László Római Katolikus Gyermekotthona, Óvoda, Általános Iskola 2021. évi nyári táborának költségeihez.

Kérjük, ha tehetik, ez évben is rendelkezzenek a Hummel Alapítvány javára!

„Ha igazán boldogok akartok lenni, tegyetek jót másokkal!”

Adószámunk: **18238994-1-43**
Bankszámlaszámunk: **11701004-20201612**

A közösségi imádság megtartó erő

Kalapos Istvánnal és a szüleivel négy évvel ezelőtt, a keszthelyi plébánia balti zárandoklatán ismerkedtünk meg. Az együttlétünk hetében az a benyomásom alakult ki róluk, hogy az élet emberei, olyanok, akikről azt szoktuk mondani, még a szemük is mosolyog. Habár már akkor tudni lehetett, hogy István édesapját az élet egészségi szempontból igencsak megpróbálta, ő sosem lógatta az orrát, nem panaszkodott, és a derűje mindenkin segített.

Több mint egy hónapja már annak, hogy a *Magyar Kurír* és az *Új Ember* mindenkit közös imádságra hívott. A szerkesztőség YouTube-csatornáján azóta naponta összegyűlünk, és egy negyedórás déli fohászból együtt imádkozunk a járvány megszű-

néséért. Erdő Péter bíboros, prímás imája bölcsen kitér arra, hogy imádkozzunk a betegek gyógyulásáért és a betegségben elhunytakért. Amikor napról napra elmondjuk ezt az imát, nem látjuk, ki mindenkiért is szól a fohászuk. Április 17-én, pénteken, azon a napon, amikor éppen egy hónapja mondtuk már közös imádságunkat, ott motoszkált bennem a gondolat: vajon segít-e valakin a fohászuk, milyen jó is volna valami bizonyosságot kapni... Aznap a szokásos déli liturgia után, amikor visszakapcsoltam a telefonomat, a közösségi oldalon egy kép és egy hosszú üzenet ragadta meg a figyelmemet. Kalapos István adott hírt arról, mi történt vele és a családjával az elmúlt időszakban. Már csörgettem is a telefont, és néhány pillanat múlva a vonal másik végén

ott is volt István és az édesanyja, *Erzsébet*. Úgy beszélgettünk, mintha csak tegnap váltunk volna el, és a hangjuk csengéséből a remény áradt. Ugyanaz a remény, ami Jézus szenvedéséből, keresztalálából és megváltó feltámadásából. Tanúságtétel volt ez a hit és a közösségi imádság megtartó, segítő erejéről. Ébredés után mindennap szinte fásult nyugalommal vesszük tudomásul az újabb adatokat a betegek, az elhunytak és a gyógyultak számáról országunkban. Jó látni, amint a statisztikák arctalanságából kiemelkedik egy mosolygós, reménnyel teli arc, valaki, aki arról mesél, hogy az Élet mindennek ellenére győz a sötétség és a halál felett.

Kuzmányi István

Aki meggyógyult a koronavírusból

A keszthelyi katolikus tévés megrázó története

Kalapos István 38 éves, a keszthelyi tévé képernyős munkatársa, híradót és kulturális magazint vezet. Családi vállalkozásukban munka- és tűzvédelemmel foglalkozik, és a keszthelyi Magyarok Nagyasszonya-plébánia tagja. A közelmúltban ő és szülei is megbetegedtek koronavírussal. 74 éves édesapja elhunyt, 68 esztendőes édesanyja és ő maga meggyógyult. A családját ért drámai történésekről beszélgettünk vele.

Hogyan, milyen tünetekkel kezdődött a betegség?

– Az orvosok nem tudták kideríteni, hol kaphattam el a koronavírust. Külföldön nem jártam, onnan hazatérni emberekkel sem találkoztam. A szüleimmel együtt betartottuk a korlátozásokat. Mivel velük lakom, nekik ki sem kellett mozdulniuk otthonról, én vásároltam, kiváltottam a gyógyszereiket. Az orvosok szerint nem valószínű, hogy a családból elsőként én fertőzöttem meg vírussal. Édesapám huszonhét évig volt cukorbeteg, magas vérnyomással küzdött, szív- és érrendszeri betegségben szenvedett. Tavaly amputálni kellett az egyik lábát. Az idei év februárját kórházban töltötte, a rehabilitációs osztályon, hogy begyakorolják a múltat használatát. Az orvosok gyanúja szerint esetleg ő hozhatta haza a kórházból a koronavírust, de ez nem nyert bizonyosságot, csak találgatás, aminek nem sok értelme van.

Március 30-án 38,5 fokos lázam lett. Nem sokkal előtte kéreppároztunk az édesanyámmal. Mivel a lázzal együtt járt egy erős migrénes fejfájás, arra gondoltunk, a hideg szél miatt megfázhattam és felső légúti fertőzésem lehet.

Szülei, akikkel egy háztartásban él, mikor betegédtek meg?

– Két nappal később ők is belázasodtak. Édesapámat három napra rá, a virágvasárnap előtti péntek este vesztettük el, kétoldali tüdőgyulladásból kiinduló légzési elégtelenség

következtében. Húsvétvasárnap lett volna 74 éves. Erős a gyanú, hogy a halálát a koronavírussal szövődménye okozta, de még azelőtt elment, hogy a teszteket el tudták volna végezni rajta. Nekem nyolc-kilenc napig volt 38–38,5 fokos lázam, majd következett az erős köhögés. Édesanyámat és engem a nagyhét első napján teszteltek; kiderült, hogy mindketten koronavírussal fertőzöttük vagyunk.

A betegségem tizedik napján mellkasi CT-vizsgálaton estem át, amelynek eredményeként kezdődő tüdőgyulladást állapítottak meg az orvosok. Zalaegerszegre szállítottak, a Szent Rafaelról elnevezett megyei kórház fertőző osztályára, az édesanyámmal együtt, mivel sajnos az ő esetében is beigazolódott a vírusos eredetű tüdőgyulladás gyanúja.

Közös kórteremben feküdtünk. Egy hetet töltöttünk a kórházban, ahonnan április 16-án bocsátottak el minket. Azóta már van három negatív tesztem. Édesanyámnál később kezdődött a betegség, és az idős szervezet lassabban is küzd meg a vírussal, ezért neki sajnos még nincs negatív teszthez, de nagyon bízunk abban, hogy a soron következő mintavételek eredménye nála is negatív lesz. Engem már hivatalosan gyógyultnak nyilvánítottak.

Édesanyámmal együtt köszönetet mondunk az egészségügyi dolgozók erőit és energiát nem kímélő, lelkiismeretes munkájáért. Külön is szeretném megemlíteni a háziorvosokat, *Hegedűs Mihályt*,

Nyese Esztert, Pozsiczky Szilviát, a Keszthelyi Kórház sürgősségi osztályának szakmai vezetőjét, Bondor Gyulát és a Zala Megyei Szent Rafael Kórház fertőző osztályán dolgozókat.

Hogyan tudták feldolgozni édesapja elvesztését és a betegség okozta traumát? Milyen segítséget kaptak ehhez?

– Több imacsoport könyörgött értünk. Édesapám halála után három római katolikus pap is felajánlotta, hogy szentmisét mutat be a lelki üdvéért. A szüleimmel együtt a keszthelyi Magyarok Nagyasszonya-plébánia közösségéhez tartozunk. Húsvét vigíliáján a mi gyógyulásunkért is fohászkodtak, emellett pedig nagyon sok helyen ajánlottak fel értünk rózsafüzért és más közösségi imádságokat.

Édesanyámmal együtt hiszünk, hogy édesapám halálának lelki feldolgozásában segítségünkre lesz a hitünk, és a gondviselés támogatásával képesek leszünk elfogadni a Jóisten akaratát. A szüleim április 14-én ünnepelték volna a 41. házassági évfordulójukat. Két gyermekük született, a bátyám tíz évvel idősebb nálam,

negyvennyolc éves. Én mindmáig a szüleimmel lakom, segítették anyunak édesapám gondozásában. Rendszeresen járunk szentmisére, szentáldozáshoz járunk. Amikor amputálták édesapám lábát, és kerekesszékre kényszerült, akkor is elvittem őt a misére, aztán pedig vissza a Keszthelyi Kórház rehabilitációs osztályára. A betegsége idején Budapesten és Keszthelyen többször is magához vette a betegek szentségét, így április 3-án a szentségekkel megerősítve, lelki békében tért meg Istenhez.

A közösséghez tartozás biztosan felbecsülhetetlen támogatást jelent Önöknek ebben a krízishelyzetben.

– Valóban így van. Hatalmas erőt és reményt ad, ha fájdalma, szenvedése közben érzi az ember a közösség imájának erejét. Telefonon és a Facebookon is sokszor hírt kaptunk arról, kik azok, akik imádkoznak értünk. Lélekben velünk voltak a keszthelyi Kis Szent Teréz kármelita bazilika karitászcsoportjának tagjai, a Fő téri templom közösségéhez tartozó hívek és plébánosuk, *Tál Zoltán* atya, illetve a hévízi

Szentlélek-templom plébánosa, *Kiss László* esperes, a kórus és az ottani közösség tagjai. Édesapám és én is bencés diákok voltunk; imádkoztak értünk a bencés atyák és az öregdiákok, a volt osztálytársak, köztük *Dobos András* atya, miskolci görögkatolikus parókus, volt apostoli nunciustitkár, valamint egykori osztályfőnököm, *Németh József* atya, aki jelenleg hegykői plébános.

Édesapját az Úr magához szólította, Ön és az édesanyja túlélte a koronavírus-fertőzést. Mennyiben változott meg ettől az élete, a világról vallott nézetei?

– Sehol, senki nem lehet teljes biztonságban, az emberi akarat önmagában nem elég.

Ennek a betegségnek nincs életkori korlátja, időseket éppen úgy megtámadhat, mint középkorúakat vagy fiatalokat. Bárki áldozatul eshet a koronavírussal, ezért nagyon komolyan kell vennünk.

A betegség és a gyógyulásom még inkább megerősítette bennem azt a meggyőződésemet, hogy ezekben a gyötrelmesen nehéz időkben a Teremtővel való élő kapcsolat adhat reményt az embereknek. Istenre hagyatkozva bízhatunk abban, hogy kilábalunk ebből a helyzetből.

A mostani járvány is jel, csakúgy, mint a bibliai csapások: Szodoma és Gomorra, a sáskajárás és még sorolhatnám. Figyelmeztetés ez, hogy

nem jó irányba haladunk. Tanítás, ami az emberiség okulására szolgálhat. Ezért mindenkinek le kell vonnia belőle a megfelelő következtetéseket. Járványok időről időre előfordulnak, és bizonyos értelemben rosszabbak, mint a háborúk, mert ilyenkor nem látjuk az ellenséget.

Változott a hite a drámai történések hatására?

– Megerősödött. Az Úr magához szólította ugyan az édesapámat, akit nagyon szeretettünk, de nyilván ez is okkal történt; lehet, hogy további szenvedésektől kímélte meg. A halála jel volt nekünk és az orvosoknak is; ezután végezték el rajtunk a nyálkahártyatesztet. Bár addig is komolyan vették az édesanyámat és az én állapotomat, attól kezdve még jobban figyeltek ránk, hiszen együtt lakunk édesapámmal, egy légtérben voltunk vele.

Biztos vagyok abban, hogy a történet megerősítették a közösségünkhöz tartozásunkat, hiszen olyan emberek is imádkoztak értünk, akikről tudtunk ugyan, de nem voltunk velük szorosabb kapcsolatban. Ebben a súlyos helyzetben ők is aggódtak értünk. Szép példája ez annak, hogy a bajban összefogunk, számíthatunk egymásra és nem vagyunk egyedül.

Együtt voltunk az imában, és ez nemcsak a mi hitünket erősítette meg, hanem a többiekét is. Hiszen nem volt hiábavaló az imádságuk, az Úr meghallgatta őket, és ez édesanyámmal együtt minket is erősített. Még akkor is, ha édesapámat magához szólította a Teremtő.

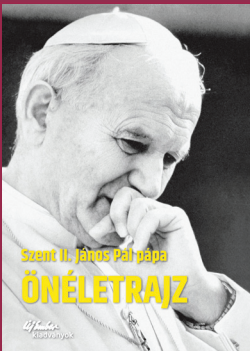
Bodnár Dániel
Fotó: Kalapos István

AZ *Új Ember* KÖNYVESBOLT AJÁNLATA

Fabio Rosini
ISTENNEK SEMMI SEM LEHETETLEN

Az újakezdés művészete a Teremtés könyvének első fejezete alapján

Szent II. János Pál pápa
ÖNÉLETRAJZ

Webboltunk címe:
bolt.ujember.hu

Új Ember
kiadványok

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL